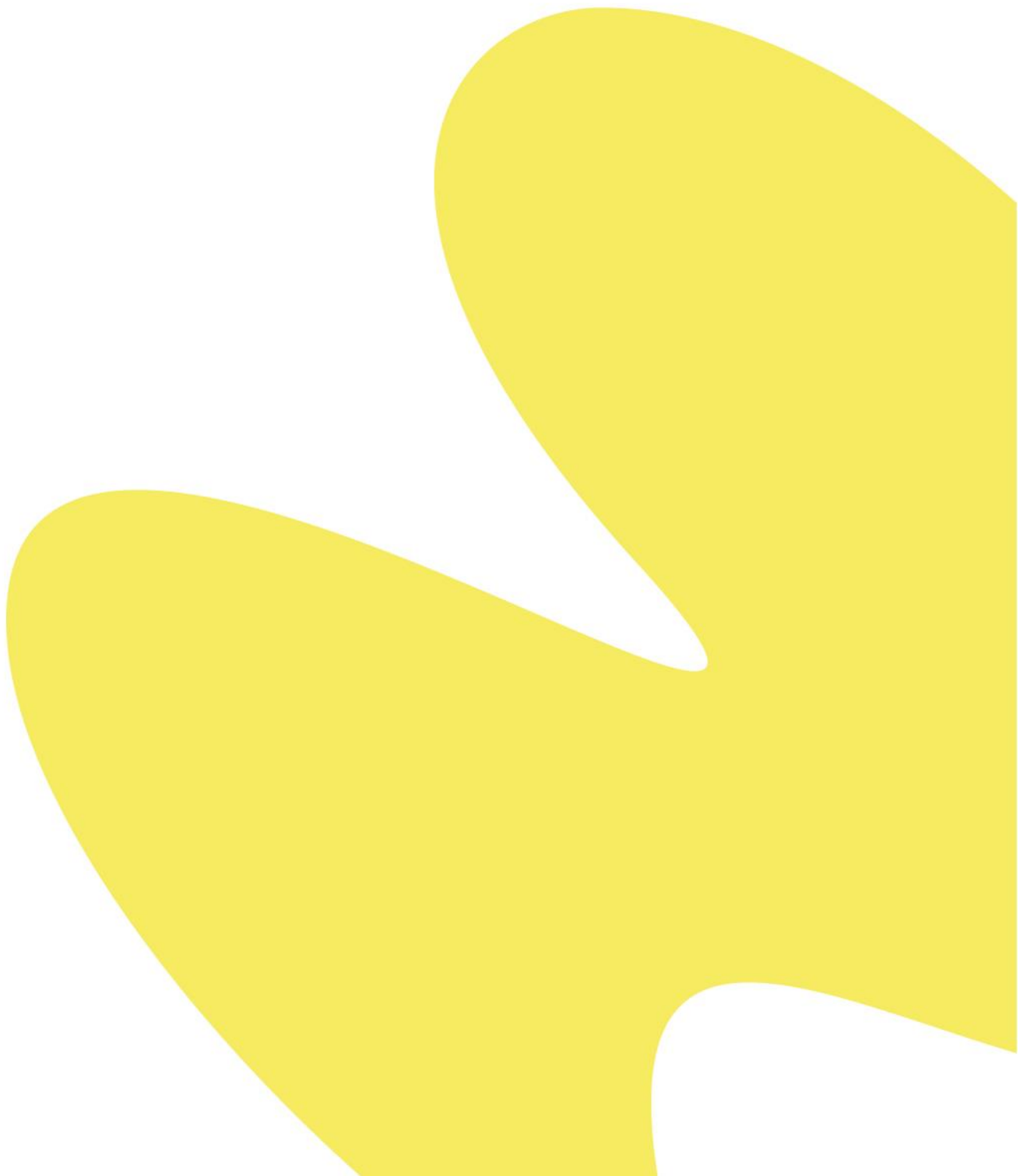

KUOPIO

Tilinpäätös 2022

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Sisällys

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2022

Kasvun ja oppimisen palvelualue	2
Varhaiskasvatuspalvelut	4
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	12
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	21
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	27
Sisäisen valvonnan selonteko	33
Henkilöstöseuranta	37
Mittaristo	38
Käyttötalouden toteutuminen	40
Perusopetuksen oppilaskohtaiset menot kouluittain	41
Talousarvion toteutumisvertailutietoja	43

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Toiminta

Koronaepidemian jatkuminen vaikutti merkittävästi tavoitteiden toteutumiseen myös vuoden 2022 osalta. Sairauspoissaolojen ja erityisesti lyhyiden sairauspoissaolojen määrä kasvoi suuresti epidemian aikana. Tämä vaikutti myös henkilöstökulujen kasvuun.

Koronaepidemia on aiheuttanut haasteita henkilöstön työhyvinvointiin. Koronaohjeiden päivittäinen seuraaminen muuttuvine ohjeistuksineen aiheutti suurta kuormitusta henkilöstölle. Työhyvinvointia on laskenut suuresti myös pula sijaisista.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämiselle tuottivat haasteita Euroopassa puhjennut sota sekä kevään 2022 työtaistelujaksot. Lakkojen aikaan osa päiväkodeista jouduttiin sulkemaan. Erilaisia järjestelyjä on jouduttu toteuttamaan ilman suunnittelua ja resursseja. Kehittämistoiminta on jossakin määrin kärsinyt akuuttien tilanteiden vuoksi. Kokonaisuus on kuormittanut sekä hallintoa että toimijoita niin aikataulullisesti kuin henkisesti.

Lumit lukio otettiin käyttöön lukuvuoden 2022-2023 alusta ja Lumit -rakennuksen käyttösääntöjä on laadittu myös ulkoisen käytön aloittamiseksi vuoden 2023 aikana. Koulu palveluna -selvitystyötä on tehty Savilahden alueella ja työtä jatketaan 2023 vuoden loppuun. Yhteistyössä ovat mukana koulutusorganisaatioiden lisäksi muut Savilahden alueella tiloja tarjoavat toimijat.

Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma hyväksyttiin ja sen edellyttämien toimenpiteiden laadinta on aloitettu. Aiemmin voimassa olleeseen koulutuspoliittiseen ohjelmaan on nyt liitetty lapsen ja nuoren koko kasvatus-, ohjaus- ja koulutuspolku sekä hyvinvoinnin aspekti.

Kuraattorityötä koskevat sitovat mitoitukset astuivat voimaan 1.1.2022. Lakimuutoksen myötä kuraattoreita rekrytoitiin lisää ja kaikki kuraattoreiden avoimena olevat paikat saatiin täytettyä. Mitoituksen avulla kuraattoreiden opiskelijamäärät/kuraattori pienenevät merkittävästi. Mitoituksen voimaantulo on mahdollistanut uudenlaisten työmuotojen käyttöönottoa ja vahvistanut kuraattoreiden tarjoaman yksilöllisen opiskelijahuollon toteutumista.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintakatteen toteutuma on 100,7 %, ylitystä tuli 1,6 milj. euroa.

Toimintatuotot toteutuivat 96,0 %, alitus 0,6 milj. euroa. Hanketoimintaa oli ennakoitua vähemmän, mistä johtuen hankerahan tuloutus on pienempää. Käyttämätöntä hankerahaa siirtyi seuraavalle vuodelle.

Toimintakulujen toteuma oli 100,4 %, ylitystä tuli 1,0 milj. euroa. Kotikuntakorvaus laskutukset muilta kunnilta olivat ennakoitua suuremmat, työterveyskustannukset ylittyivät ja kuljetuskustannuksen nousivat syksyn inflaation seurauksena.

Yksityisen varhaiskasvatuksen lapsimäärä on ollut vuoden 2022 aikana suurempi, kuin mitä talousarviovaiheessa ennakoitiin. Tämä on aiheuttanut ylitystä palvelusetelimenoihin. Ylitykseen vaikuttaa myös palvelusetelin arvon indeksikorotus 1.8.2022, joka on hyväksytty kesäkuun lautakunnassa. Tästä tehtiin syksyllä 2,0 milj. euron talousarviomuutoskorotus, mutta tämäkään ei riittänyt.

Lukiopalveluissa oppivelvollisuuden laajenemisesta aiheutuneet kustannukset ylittyivät budjetoidusta n. 0,1 milj. euroa.

Vuodelta 2021 siirrettyjä korona-avustuksia käytettiin n. 0,9 milj. euroa lasten ja nuorten kasvaneen tuen tarpeen vuoksi tukiopetukseen, erityisopetukseen, opinto-ohjaukseen sekä oppilashuoltoon. Uusia avustuksia koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi saatiin varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen vuosille 2023-2024 yhteensä 1,2 milj euroa sekä lukiokoulutukseen 0,5 milj. euroa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.

- kasvun ja oppimisen palvelualueelle valmisteltiin ja toteutettiin kasvun ja oppimisen tuen palvelujen (psykologit- ja kuraattoripalvelut) siirtyminen hyvinvointialueelle. Palvelualueelle ei ole tullut tietoa, että esim. henkilöstöpalkkauksen tms. osalta olisi ollut poikkeavuuksia.
- tietojärjestelmien ja tiedonkulun osalta on ollut haasteita mm. Vilma-tietojen välittäminen hyvinvointialueelle.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot.

- Etätyön tekeminen on jäänyt toistaiseksi voimassa olevassa käytännöksi, vaikka koronapandemia ei ole enää aiheuttanut vastaavanlaisia poissaoloja kuin edellisinä vuosina. Toimivista yhteyksistä huolimatta, on etätyön johtaminen ollut haasteellista. Etätyöntekemisen ei ole ollut kaikille työntekijöille mahdollista, johtuen erilaisista tehtäväsisällöistä. Välittömässä asiakastyössä olevat työntekijät ei ole voineet hyödyntää etätyötä. Työtilojen tarvetta voidaan tarkastella aiempaa kriittisemmin.
- Sairauspoissaoloja kasvun ja oppimisen palvelualueella on ollut 17,7 henkilötyövuotta, mikä on 0,8 htv enemmän kuin vuonna 2020 ja 2,5 htv enemmän kuin vuonna 2019. Sairauspoissaolojen osalta vertailua on kuitenkin vaikeaa tehdä koronapandemian vaikuttaessa poissaoloihin. Kaupunkitasoisesti vastaava luku vuodelta 2021 on 18,4 htv.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.

- Päätöksenteon osalta toiminta on sujunut ohjeiden sekä voimassa olevien hallinto- ja toiminta- sääntöjen puitteissa. Toimintasääntö päivitettiin syksyn 2022 aikana.
- Varhaiskasvatuspalveluissa otettiin käyttöön omavalvontasuunnitelma. Valvira on antanut 20.1.2021 määräyksen, että varhaiskasvatukseen on laadittava omavalvontasuunnitelmat varhaiskasvatustoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi sekä terveyshaittaa aiheuttavien riskien tunnistamiseksi ja niihin vaikuttavien tekijöiden seuraamiseksi. Omavalvontasuunnitelma on laadittava päiväkodissa sekä ryhmä- ja perhepäiväkodissa toteutettavaan varhaiskasvatukseen. Kuopion varhaiskasvatuksen omavalvontasuunnitelmaa voi käyttää soveltaen perhepäivähoidossa.
- Kaupunkitasoisia ohjeita mm. laskutus- ja perintäohje ja luotto- ja maksukorttiohje on päivitetty.
- Hanketoiminnan osalta on päivitetty erilliset hankeohjeet yksikköjen ns. omien ja keskitetysti hoidettavien hankkeiden osalta.

Varhaiskasvatuspalvelut

Vs. Kasvatusjohtaja Minna Kari

Toiminta TP 2022

Koronaepidemian jatkuminen vaikutti merkittävästi tavoitteiden toteutumiseen myös vuoden 2022 osalta. Sairauspoissaolojen ja erityisesti lyhyiden sairauspoissaolojen määrä kasvoi suuresti epidemian aikana. Tämä vaikutti myös henkilöstökulujen kasvuun, vaikka lapsimäärä on pysynyt ennustetta alhaisemmalla tasolla.

Koronaepidemia on aiheuttanut haasteita henkilöstön työhyvinvointiin. Koronaohjeiden päivittäinen seuraaminen muuttuvine ohjeistuksineen aiheutti suurta kuormitusta henkilöstölle. Työhyvinvointia on laskenut suuresti myös pula sijaisista.

Helmikuussa 2022 alkaneen Ukrainan sodan vaikutukset ovat näkyneet myös varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatukseen on sijoitettu ukrainalaisia lapsia integroiden heidät ikätasoa vastaaviin lapsiryhmiin. Keväällä 2022 työtaistelut vaikuttivat laajasti palvelun järjestämiseen. Työtaistelujen aikana henkilöstön työvuoroja ei saanut muuttaa, mikä johti sairauspoissaolotilanteissa siihen, että yksiköiden aukioloaikaa jouduttiin rajoittamaan. Lakkojen aikaan osa päiväkodeista jouduttiin sulkemaan.

Eteläisellä kaupunkialueella (erityisesti Hiltulanlahden alueella) oli suuri paikkapula, eikä palvelua ole pystytty järjestämään lähipalveluna.

Varhaiskasvatuksen maksuja alennettiin 1.8.2022 alkaen, mikä lisäsi myös palvelusetelikustannuksia.

Elokuussa 2022 astui voimaan lakimuutos, jolla vahvistettiin varhaiskasvatuksessa olevan lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen. Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön kolmitasoinen tuki. Tehostetun ja erityisen tuen antamisesta on tehty hallintopäätös, mikä on lisännyt hallinnollista työtä.

Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma valmistui vuonna 2022. Aiempaan koulutuspoliittiseen ohjelmaan on liitetty lapsen ja nuoren koko kasvatus- ja koulutuspolku sekä hyvinvoinnin aspekti.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Varhaiskasvatuksen toimintakatteen toteuma oli 101 % 0,85 milj. euroa yli budjetoidun.

Toimintatuotot ylittyivät 0,3 milj. euroa, mikä johtui korkeammasta päivähoitomaksujen ja muiden kuntien laskutuksesta (0,2 milj. euroa) sekä hanketoiminnan suuremmasta tulokertymästä.

Toimintakulujen ylitys 1,15 milj. euroa koostuu henkilöstökulujen kasvusta sekä palvelujen osalta palvelusetelikulun ylityksestä, sekä työterveyshoidon kustannusten noususta. Lakimuutos lapsen oikeus tarvittavaan tukeen sekä sijaisten tarve kasvattivat henkilöstökuluja.

Yksityisen varhaiskasvatuksen lapsimäärä on ollut vuoden 2022 aikana suurempi, kuin mitä talousarviovaiheessa ennakoitiin. Tämä on aiheuttanut ylitystä palvelusetelimenoihin. Ylitykseen vaikuttaa myös palvelusetelin arvon indeksikorotus 1.8.2022, joka on hyväksytty kesäkuun lautakunnassa. Tästä tehtiin syksyllä 2,0 milj. euron talousarviomuutoskorotus, mutta tämäkään ei riittänyt.

Koronaepidemian jatkuessa sairauspoissaolot ovat edelleen korkealla tasolla, mikä nostaa sijaisten tarvetta päiväkodeissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

- 1. Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.**
 - hyvinvointialueen yhteistyön suunnitteluun on osallistuttu oppilashuollon sekä varhaiskasvatuksen, neuvolan ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden yhteistyösopimuksen toteuttamisen osalta

- 2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot.**
 - etätyötä tehdään laajasti erityisesti hallintotehtävissä
 - yhteisöllisyys on vähentynyt etäkokousten myötä
 - sairauspoissaolot ovat kasvaneet paljon ja tämä aiheuttaa suuria haasteita palvelun laadulle sekä taloudelle sijaiskulujen kautta

- 3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.**
 - Varhaiskasvatuspalveluissa otettiin käyttöön omavalvontasuunnitelma. Valvira on antanut 20.1.2021 määräyksen, että varhaiskasvatukseen on laadittava omavalvontasuunnitelmat varhaiskasvatustoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi sekä terveyshaittaa aiheuttavien riskien tunnistamiseksi ja niihin vaikuttavien tekijöiden seuraamiseksi. Omavalvontasuunnitelma on laadittava päiväkodissa sekä ryhmä- ja perhepäiväkodissa toteutettavaan varhaiskasvatukseen. Kuopion varhaiskasvatuksen omavalvontasuunnitelmaa voi käyttää soveltaen perhepäivähoidossa.

Varhaiskasvatuspalvelut	2022
1. KASVAVA KUOPIO	

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjisympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Turvataan osaavan työvoiman saatavuutta.	Varhaiskasvatuksen rekrytointiyksikkö tehostaa rekrytointimarkkinointia ja oppilaitosyhteistyötä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Varhaiskasvatuksen palveluesimiehen tehtäviä muokataan uudelleen siten, että rekrytointia on edelleen mahdollista kehittää. Suuri sijaisrekrytointin tarve ja sijaispula ovat edelleen haasteina.	; Kasvava Kuopio - ohjelma

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kuopion asema koulutuskaupunkina vahvistuu.	Kuopiossa laaditaan kasvatus- ja koulutuspoliittista ohjelmaa, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma on hyväksytty palvelualueen lautakunnan joulukuun kokouksessa.	; Kasvava Kuopio - ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kuopion kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden vahvistaminen.	Osallistutaan kansallisiin verkostoihin aktiivisesti. Tehdään yhteistyötä ystävyyskaupunkien ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kansallisten verkostojen (Loisto, Reimari, Kuntaliiton varhaiskasvatusjohtajien verkosto) toimintaan on osallistuttu. Ystävyyskaupunkitoiminta on ollut	; Kasvava Kuopio - ohjelma

				koronavuosina vähäistä varhaiskasvatuspalveluissa.	
Tehdään ennakoivaa ja aktiivista edunvalvontaa ja vaikuttamista valtakunnalliseen ja maakunnalliseen päätöksentekoon.	Osallistutaan valtakunnalliseen kuntaliiton verkostoon, jossa on mukana myös KT: n edustus kuntatyönantajaverkostoon. Lisäksi osallistutaan OPH: n varhaiskasvatuksen verkostoihin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Verkostot ovat kokoontuneet säännöllisesti ja toiminta on ollut aktiivista.	; Kasvava Kuopio -ohjelma

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuden innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäluokissa.	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien. Päiväkodit ja perhepäivähoito kuuluvat Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Kuopion päiväkodit ovat mukana Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa. Kaikkiin päiväkodeihin on nimetty liikuntamyötäjä, joiden tehtävänä on innostaa sekä lapsia että henkilökuntaa liikkumaan ja kehittää lasten liikuntaa.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Ateriat monipuolistuvat kaikissa ikäryhmissä ja ateriaritmi säännöllistyy	Vahvistetaan hyvinvointia tukevia ruokailutottumuksia lapsuudesta nuoruuteen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Ruokakasvatus toteutuu päiväkodeissa varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Päihteen käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi paranee.	Varhaiskasvatuksen opettajille ja erityisopettajille järjestetään Nepsy-koulutusta ja Provaka-koulutus on suunnitteilla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Nepsy -koulutukset on toteutuneet suunnitellusti. ProVaka -toiminta on alkanut kolmessa yksikössä. Ohjausryhmä ohjaa ProVaka-toimintaa ja suunnittelee toiminnan laajentamista.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

Vanhemmuus sekä perheiden ja läheisten ihmissuhteet vahvistuvat.	Varhaiskasvatus osallistuu perhekeskusverkostoon ja Yhteinen aika - toimintamalliin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Varhaiskasvatuspalvelut on osallistunut aktiivisesti toimintaan. Suurin osa Yhdessä aika -tapaamisista on kutsuttu koolle varhaiskasvatuksesta. Lapset puheeksi menetelmään on koulutettu yksi menetelmäkouluttaja, joka on kouluttanut 18 varhaiskasvatuksen opettajaa menetelmän käyttöön.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
--	--	--------------------------------------	---	------------------------------

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Työttömyys, nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys vähenevät.	Päiväkoteihin otetaan työkokeilijoita.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Työkokeilijoita otetaan päiväkoteihin mahdollisuuksien mukaan.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevien kohtaamispaikkojen saavutettavuus ja houkuttelevuus.	Tilojen käyttöä on mahdollistettu kaupunkilaisille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Päiväkodit eivät vielä ole mukana liikuntatilojen varausjärjestelmässä.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Arjen turvallisuus vahvistuu.	Päiväkotien turvallisuussuunnitelmat päivitetään vuosittain. Omavalvontasuunnitelma valmistuu 2022 jokaiselle päiväkodille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty ja Omavalvontasuunnitelmat valmistuneet vuoden loppuun mennessä kaikkiin kaupungin päiväkoteihin.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Asukkaiden osallistuminen sekä kokemus vaikutusmahdollisuuksista lisääntyy.	Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan ja sitä kehitetään edelleen. Asukkaita/huoltajia otetaan mukaan kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman tekemiseen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Asiakastytyväisyyskysely toteutettiin marraskuussa. Tuloksia käsitellään toimintayksiköissä ja niiden perusteella kehitetään toimintaa. Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman huoltajakyselyä ei ole toteutettu.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

Kuopiolaisten tyytyväisyys asuinympäristöön säilyy korkeana.	Palvelut pyritään järjestämään pääsääntöisesti lähipalveluna.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Alueellisesti lähipalveluperiaate toteutuu vaihtelevasti. Esim. Hiltulanlahdessa ja Saaristokaupungissa alueiden paikat eivät riitä kaikille hakijoille.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
--	---	--------------------------------------	--	------------------------------

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Toiminta ja hankinnat ovat Kuopiossa resurssiviisasta.	Pyritään lisäämään Vihreä lippuympäristöohjelmaan kuuluvien päiväkotien ja peruskoulujen määrää.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Vihreä -lippu toimintaan pääsee vuosittain mukaan uusia päiväkoteja.	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, työturvallisuudesta ja osaamisesta.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Henkilöstölle järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Toimenpiteitä on viety käytäntöön suunnitellusti. Henkilöstön osaamisen kehittäminen mentoroinnin avulla on suunnitteilla.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstöhankinnasta.	Rekrytointiyksikkö kehittää työnantajakuvaa ja tehostaa rekrytointia.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Työpaikkoja markkinoidaan jatkuvasti. Työntekijäpula vaivaa varhaiskasvatuspalveluita.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan johtamista, tuetaan esimiestyötä ja lisätään erilaisia työntekemisen muotoja, kuten työn monipaikkaisuutta.	Jatketaan päiväkodinjohtajien prosessikoulutusta.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Etättyötä on tehty edelleen ja työn monipaikkaisuutta on tuettu. Päiväkodinjohtajilla on esimiesten työhyvinvointiryhmä, joka suunnittelee työhyvinvointia tukevaa toimintaa jatkuvasti.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta työn, tiimien ja työyhteisön kehittämiseen.	Työyksiköiden palaverit, suunnittelu- ja arviointipäivät toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Suunnittelupäivät toteutettiin syksyllä. Henkilöstö on vahvasti mukana toiminnan arvioinnissa ja suunnittelussa.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kehitetään palveluja monikanavaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Varhaiskasvatuspalveluiden sähköisen asiointin kehittäminen jatkuu asiakastietojärjestelmän kehittämisen kautta.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kehitys jatkuu suunnitelman mukaisesti.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Rakennetaan hyvää kumppanuutta ja asiakaslähtöisiä yhteistyömalleja hyvinvointialueen kanssa.	Osallistutaan hyvinvointialueen suunnitteluryhmiin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Kasvatusjohtaja on osallistunut oppilas- ja opiskelijahuollon työryhmään. Muita ryhmiä ei ole vielä käynnistynyt.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uusi Kuopio 2023: Suunnitellaan kaupungin tulevaa roolia ja organisoidaan toimintaa hyvinvointialueen perustamisen jälkeiseen aikaan.	Osallistutaan suunnitteluun.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Varhaiskasvatuspalvelut eivät ole osallistuneet vielä suunnitteluun.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kaupungin tilikauden tulos saavuttaa vähintään nollatason vuonna 2025.	Toimintaa järjestetään ja palveluita kehitetään olemassa olevan talousarvioraamin puitteissa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	☐ (etenee hitaasti tai osittain) Lapsimäärä on ollut arvioitua korkeammalla tasolla erityisesti yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Tämä on aiheuttanut ylitystä palvelusetelimenoihin.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Perusopetus ja nuorisopalvelut

Opetusjohtaja Silja Silvennoinen

Toiminta

Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma hyväksyttiin ja sen edellyttämien toimenpiteiden laadinta on aloitettu. Aiemmin voimassa olleeseen koulutuspoliittiseen ohjelmaan on nyt liitetty lapsen ja nuoren koko kasvatus-, ohjaus- ja koulutuspolku sekä hyvinvoinnin aspekti.

Perusopetuksen järjestämiselle tuottivat haasteita Euroopassa puhjennut sota sekä kevään 2022 työtaistelujaksot. Erilaisia järjestelyjä on jouduttu toteuttamaan ilman suunnittelua ja resursseja. Kehittämistoiminta on jossakin määrin kärsinyt akuuttien tilanteiden vuoksi. Kokonaisuus on kuormittanut sekä hallintoa että toimijoita niin aikataulullisesti kuin henkisesti. Kansainvälinen toiminta sekä leiri- ja retkitoiminta käynnistyivät pitkän koronatauon jälkeen uudelleen. Hanketoiminta on ollut laajaa. Haasteita on aiheuttanut myös henkilöstön saatavuusongelma maaseutualueilla.

Palveluverkon toimipaikkoja kehitettiin Riistavedellä, Niiralassa ja Syväniemellä sekä Vehmersalmella. Keskeisen kaupunkialueen yläkouluverkko selvitys sekä Särkiniemi-Neulamäki-Savilahti-Jynkkä -tarveselvitys käynnistyivät kesän kynnyksellä.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Perusopetuspalvelujen toimintakatteen toteutuma on 101 %, ylitystä 0,8 milj. euroa ja nuorisopalvelujen toimintakatteen toteutuma on 97 %, alitusta 0,1 milj. euroa.

Perusopetuksen toimintatulot toteutuivat 85 %, jääden 1,1 milj euroa alle budjetoidun. Sairaalakoulun laskutus muille kunnille oli arvioita pienempi ja hankerahaa käytettiin ennakoitua vähemmän. Käyttämätöntä hankerahaa siirtyi seuraavalle vuodelle.

Toimintakulujen alitus 0,3 milj. euroa koostuu 0,8 milj. euron henkilöstökustannusten alituksesta ja palveluostojen 0,4 milj. euron ylityksestä. Palveluostokuluja lisäsi muiden kuntien suurempi laskutus kotikuntakorvauksista, koulukuljetusten korkeampi kustannus, työterveyskulujen ja ateriapalvelujen kasvu. ICT- ja laitteiden kunnossapitokulut vähenivät.

Henkilöstökustannusten alitukseen vaikutti keväinen lakko sekä ennakoitua pienempi hanketoiminta.

Koronatilanteesta johtuen oppilaiden ja nuorten tuen tarpeeseen käytettiin vuodelta 2021 siirrettyä korona-avustusta 0,9 milj. euroa. Avustusta käytettiin erilaisiin tukitoimiin (tukiopeus, erityisopetus, opinto-ohjaus, koulunkäynnin ohjaus ja nuorisopalvelujen tuki). Uusi korona-avustus (1,2 milj euroa) siirrettiin kokonaan vuosille 2023 - 2024 käytettäväksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

- 1. Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.**
 - Perusopetus ja nuorisopalvelut eivät ole päässeet osallistumaan hyvinvointialueen valmisteluun.
 - Lokakuussa Kuopio aloitti hyvinvointialueen kuntien kesken kuukausittaisen yhteistyön hyvinvointialueeseen liittyvissä kysymyksissä.

2. **Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikka-työskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot.**
 - etätyötä tehdään koronan jälkeisessä tilanteessa edelleen paljon, erityisesti hallinnossa
 - yhteisöllisyyden rakentuminen on etätyöskentelyn myötä vaikeutunut
 - sairauspoissaolot erityisesti nuorisopalveluissa ovat edelleen korkealla tasolla
 - henkilöstön saatavuusongelmat erityisesti maaseutualueilla

3. **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.**
 - erityisesti tietosuoja- ja tietoturva-asioihin kiinnitettiin huomiota ja kehitettiin toimintaa

Perusopetus- ja nuorisopalvelut			2022	
1. KASVAVA KUOPIO				

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyysympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Turvataan osaavan työvoiman saatavuutta.	Valmistavan ja kaksikielisen opetuksen järjestäminen samassa alakoulussa mahdollistaa maahan muuttaneiden oppivelvollisten lasten entistä paremman huomioimisen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Valmistavan opetuksen vuosiluokat 1 - 6 ovat aloittaneet Rajalassa ja 1.8.2023 alkaen siirtyy valmistavan opetuksen vuosiluokka 7 - 9 Pyöröstä Hatsalaan. Ukrainasta saapuneille oppilaille on tilapäisiä valmistavia luokkia ja pienimpiä maahanmuuttajaoppilaita on integroitu lähikouluihin. Rajalan koulussa aloittaa kansainvälisille oppilaille tarkoitettu englanninkielinen valmistava luokka 1.8.2023. Luokan tehtävänä on tukea asiantuntijoiden rekrytointia Kuopioon kehittämällä kansainvälistä koulupolkua	; Kasvava Kuopio -ohjelma

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kuopion asema koulutuskaupunkina vahvistuu.	Kasvatus- ja koulutuspoliittisella ohjelmalla varmistetaan laadukas kasvatus ja opetus sekä tuetaan hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toiselle asteen loppuun. Oppimisympäristösuunnittelun konseptointia jatketaan. Konseptissa määritellään pedagogisen, digitaalisen ja fyysisen	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kasvatus- ja koulutuspoliittista ohjelmaa on käsitelty yhdessä ja sen konkretisointi toimenpideohjelmiksi kouluasteittain on aloitettu. Yläkoulun oppimisympäristöjen konseptointityö etenee. Koulunuorisotyötä tuotu vahvasti kouluille. Nuorisotilojen konseptointia on laadittu.	; Kasvava Kuopio -ohjelma

	oppimisympäristöjen keskeiset periaatteet ja linjaukset, joilla sujuvoitetaan käyttäjäkeskeistä toimitilas suunnittelua.			
--	--	--	--	--

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kuopion kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden vahvistaminen.	Osallistutaan kansallisiin verkostoihin aktiivisesti. Tehdään yhteistyötä ystävyyskaupunkien ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Perusopetuksessa kansainvälinen yhteistyö palautuu pandemiaa edeltävälle tasolle.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Koulujen kansainvälinen toiminta on alkanut elpyä ja kouluilla on ollut monia kv. vaihtoja. Perusopetus osallistuu kansallisiin ja alueellisiin verkostoihin. Kuopion hanketyössä tehdyt innovaatiot ovat esillä kansallisissa foorumeissa. Nuorisopalvelut ollut mukana kahdessa nuorisovaihdossa. Valtakunnallisen Nuori Kulttuuri 23 tapahtuman valmistelu käynnissä ja toteutetaan toukokuussa 23. Striimaus ympäri Suomen ja myös joihinkin naapurivaltioihin.	; Kasvava Kuopio -ohjelma
Tehdään ennakoivaa ja aktiivista edunvalvontaa ja vaikuttamista valtakunnalliseen ja maakunnalliseen päätöksentekoon.	Osallistutaan valtakunnalliseen OPPIVA-verkoston, kuntatyönantajaverkostoon sekä muiden verkostojen toimintaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kuopio on aktiivisesti mukana verkostoissa	; Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO				

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
---------	--------------	--------------	-----------------	---------

Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäluokissa.	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien. Perusopetuksessa Liikkuva koulu – hankkeen päätyttyä toiminta jatkuu osana koulujen toimintakulttuuria. Lisäksi kouluilla on kerhotoimintaa ja Harrastamisen Suomen-malliin kuuluvia kerhoja.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Ollaan kumppanina hankkeessa, joka kartoittaa ns. "liikunnallisten nuorisotilojen" toteuttamisen mahdollisuuksia. Harrastuksen suomen malli tavoitti entistä enemmän oppilaita. Kouluilla on käytössä pitkät välitunnit ja liikkuva koulu -hanke jatkuu.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Ateriat monipuolistuvat kaikissa ikäryhmissä ja ateriarytmi säännöllistyy.	Vahvistetaan hyvinvointia tukevia ruokailutottumuksia lapsuudesta nuoruuteen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kouluruokailun edistämishankkeissa pyritään lisäämään kasvisruokien houkuttelevuutta sekä turvaamaan niiden riittävä energiapitoisuus. Koulujen ruokalista kehitetään asiakaspalautteen avulla ja kouluruokailun houkuttelevuutta edistetään kouluissa.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi paranee.	Perusopetuksessa toteutetaan mm. Oikeus oppia –hankekokonaisuus sekä hyvinvointiin liittyvät lukuvuoden painopistealueet. Nuorisopalveluissa tehdään päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn painottuvaa työtä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Ehkäisevän päihdetyön viikon tapahtumia toteutettu nuorisotiloilla yhdessä Humakin opiskelijoiden kanssa. Oikeus oppia hankekokonaisuus eteni suunnitelmallisesti. SKY-hankkeessa pyrittiin vahvistamaan kouluun kiinnittymistä. Inklusion kehittämishankkeessa vahvistettiin koulujen toimintakulttuuria tarjoamaan oikea-aikaista ja riittävää tukea. Sairaalaopetuksen hankkeessa konsultoivat sairaalaopettajat jalkautuivat kouluille auttamaan oikeanlaisen tuen räätälöinnissä	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Vanhemmuus sekä perheiden ja läheisten ihmissuhteet vahvistuvat.	Perusopetus osallistuu perhekeskusverkostoon ja Yhteinen aika - toimintamalliin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Perusopetus osallistuu perhekeskusverkostoon ja Yhteinen aika	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

				- toimintamalliin mallin rajoitusten puitteissa. Yhteisen ajan kriteerit ovat niin tiukat, että perusopetuksen oppilaat eivät välttämättä täytä niitä. Yhteistä aikaa voidaan kuitenkin hyödyntää sopimalla yksilöllisen oppilashuollon kokouksia kyseiselle ajalle, jolloin asiantuntijoita on käytössä	
--	--	--	--	--	--

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Työttömyys, nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys vähenevät.	Perusopetuksessa toteutetaan kouluun sitouttavia hankkeita ja tehostettua ohjausta. Oppivelvollisuuden laajentumisella pyritään varmistamaan jokaiselle toisen asteen tutkinto.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kouluun sitouttamisen-, sairaalaopetuksen konsultaatio-, OTE- ja muut oikeus oppia hankekokonaisuuden hankkeet pyrkivät vahvistamaan kouluun sitoutumista ennaltaehkäisevillä ja korjaavilla toimenpiteillä ja sitä kautta vahvistamaan perusopetuksen loppuun suorittamista ja toisella asteella opiskelua sekä siirtymistä työelämään	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevien kohtaamispaikkojen saavutettavuus ja houkuttelevuus.	Tilojen käyttöä on mahdollistettu kaupunkilaisille. Peruskouluja rakennetaan lähipalvelukeskuskonseptin mukaisesti. Käyttäjien näkökulmia selvitetään ja pyritään ottamaan huomioon. Peruskouluja rakennetaan oppimisympäristökonseptin mukaisesti. Toimitilojen yhteissuunnitteluun osallistuvat eri käyttäjäryhmien ja sidosryhmien edustajat sekä alueen asukkaat.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Riistaveden monitoimijatalo otetaan käyttöön 1.8.2023. Jynkän koulun yhteyteen toteutettava nuorisotila suunnitteilla.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

Arjen turvallisuus vahvistuu.	Kaikilla yksiköillä on turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat, WPro-ilmoitukset tehdään aina tarvittaessa. Nuorisopalveluissa kehitetään ja koulutetaan heti purku –menetelmän osaajia. Perusopetuksen heti-purkumalli käytössä kaikilla kouluilla	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Varmistetaan, että kaikilla peruskouluilla on heti purku -malli käytössä henkilöiden siirryttyä toisiin työpisteisiin. Työsuojeluvaltuutetut valmistelevat yhteistyössä koulujen kanssa konkreettisia malleja väkivaltatilanteiden käsittelyyn ja niiden ennaltaehkäisemiseen. Nuorisopalvelujen toimipisteiden turvallisuussuunnitelmat päivitetty.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Asukkaiden osallistuminen sekä kokemus vaikutusmahdollisuuksista lisääntyy.	Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan ja sitä kehitetään edelleen. Asukkaita/hoitajia otetaan mukaan kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman tekemiseen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Kumppanuuspöytätyöskentely on aloitettu Juankosken alueen kouluasioissa. Osana kasvatus- ja koulutuspoliittista ohjelmaa tullaan laatimaan kysely hoitajille ja oppilaille	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Kuopiolaisten tyytyväisyys asuinympäristöön säilyy korkeana.	Palvelut pyritään järjestämään pääsääntöisesti lähipalveluna.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Perusopetuksessa lähikouluperiaate toimii lukuun ottamatta vahvinta tukea tarvitsevat oppilaat, joiden opetusta on keskitetty.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Toiminta ja hankinnat ovat Kuopiossa resurssiviisasta.	Pyritään lisäämään Vihreä lippu-ympäristöohjelmaan kuuluvien päiväkotien ja peruskoulujen määrää. Sähköisten materiaalien käyttöä lisätään perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Perusopetuksessa lisätty 1:1 - laitekokeiluita ja digitutor-toiminta pyrkii sähköisten materiaalien käytön kehittämiseen perinteisen materiaalin rinnalla. Digitaitokalenterit käytössä.	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, työturvallisuudesta ja osaamisesta.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kouluilla on työhyvinvointiparit ja työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Tutorointi ja mentorointi käytössä. Perusopetuksen rehtoreiden ja koulusihteereiden tiimimallia on kehitetty tukemaan perehdyttämistä ja työhyvinvointia.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstöhankinnasta.	Rekrytointiprosesseja kehitetään kaikissa yksiköissä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Nuorisopalveluissa oltu aktiivisesta yhteistyössä Humakin, Sakkyn ja Stepin kanssa. Perusopetuksen rekrytointiprosessin jatkuva tarkastelu ja uudistaminen. Syksyllä 2022 kokeiltiin syksyn virkahakukierrosta, jonka tuloksia arvioidaan jatkoa ajatellen	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan johtamista, tuetaan esimiestyötä ja lisätään erilaisia työntekemisen muotoja, kuten työn monipaikkaisuutta.	Perusopetuksen rehtoreiden esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokoontumisilla, uusien rehtoreiden perehdyttämisellä ja mentoroinnilla, johtamiskoulutuksiin osallistumisen tukemisella sekä mahdollisuudella työkiertoon.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Rehtoreiden hyvinvointiin ja jaksamiseen tehty useita toimenpiteitä, muun muassa työajanseurannan käyttöönotto 1.8.2022 alkaen. Rehtoreiden työkierto toimii hyvin ja perusopetuksen rehtoreiden tiimimallia on kehitetty. Rehtoreiden työkokoukset on pidetty suunnitellun mukaisesti	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta työn, tiimien ja työyhteisön kehittämiseen.	Työyksiköiden palaverit, suunnittelu- ja arviointipäivät toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Perusopetuksen rehtoritiimit ja koulusihteerit ovat käytössä. Perusopetuksen rehtoreille ja koulujen	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

	mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.			johtotiimeille on aloitettu koulutuksia, joilla vahvistetaan johtamista ja koulujen tiimiorganisaatioita.	
--	--	--	--	---	--

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kehitetään palveluja monikanavaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Sähköisen asiainnin kehittäminen jatkuu. Nuorten kohtaamisen ja asiainnin virtuaalisia kanavia kehitetään. Lasten ja nuorten osallistamisen kehittäminen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Po1ntilla menossa palvelumuotoiluprosessi, jolla pyritään lisäämään sivujen vetovoimaisuutta ja helppokäyttöisyyttä. Digitaaliseen nuorisotyöhön panostettu enemmän ja järjestetään lisäkoulutusta henkilökunnalle. Lasten ja nuorten aitoa osallistamista koulun toimintaan kehitetään jatkuvasti	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Rakennetaan hyvää kumppanuutta ja asiakaslähtöisiä yhteistyömalleja hyvinvointialueen kanssa.	Osallistutaan hyvinvointialueen suunnitteluryhmiin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	▼ (ei etene / ei alkanut) Perusopetusta ja nuorisopalveluja ei ole kutsuttu mukaan hyvinvointialueen suunnitteluryhmiin	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uusi Kuopio 2023: Suunnitellaan kaupungin tulevaa roolia ja organisoidaan toimintaa hyvinvointialueen perustamisen jälkeiseen aikaan.	Osallistutaan aktiivisesti suunnitteluun.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	▼ (ei etene / ei alkanut) Perusopetus ja nuorisopalvelut ei ole ollut mukana kyseisissä ryhmissä	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kaupungin tilikauden tulos saavuttaa vähintään nollatason vuonna 2025.	Toimintaa järjestetään ja palveluita kehitetään olemassa olevan talousarvioraamin puitteissa.		● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö

Opetusjohtaja Silja Silvennoinen

Toiminta

Lumit lukio otettiin käyttöön lukuvuoden 2022-2023 alusta ja Lumit -rakennuksen käyttösääntöjä on laadittu myös ulkoisen käytön aloittamiseksi vuoden 2023 aikana. Koulu palveluna -selvitystyötä on tehty Savilahden alueella ja työtä jatketaan 2023 vuoden loppuun. Yhteistyössä ovat mukana koulutusorganisaatioiden lisäksi muut Savilahden alueella tiloja tarjoavat toimijat.

Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toimeenpano on aloitettu toimintaohjelman valmistelulla rehtori- ja päällikkötasolla. Lukiokoulutus on toteuttanut laajaa hanketoimintaa eri rahoitusten turvin. Kansainvälinen toiminta on käynnistynyt korona-ajan jälkeen uudelleen.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintakatteen toteutuma on 101 %, ylitystä tuli 0,1 milj. euroa. Toimintatuottojen toteutuma oli 107 %, ylitystä 0,1 mil. euroa. Kurssi ja opintomaksuja kertyi ennakoitua enemmän. Toimintakulut ylittyivät 0,2 milj. euroa. Maksuttoman lukiokoulutuksen kustannukset ylittyivät 0,1 mil. euroa. Myös vuokratulot olivat budjetoitua suuremmat, samoin palveluostot. Henkilöstökulut jäivät budjetoidusta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

- Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.**
 - lukiokoulutus on voinut osallistua hyvin vähän hyvinvointialueen valmisteluun
- Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot.**
 - etätyötä tehdään koronan jälkeisessä tilanteessa edelleen paljon (hallinto)
 - yhteisöllisyyden rakentuminen on vaikeutunut
 - työhyvinvointiin on pyritty vaikuttamaan rehtoreiden käyttöön ottaman järjestelmän myötä
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.**
 - erityisesti tietosuoja- ja tietoturva-asioihin kiinnitettiin huomiota ja kehitettiin toimintaa

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	2022
1. KASVAVA KUOPIO	

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kuopion asema koulutuskaukunkina vahvistuu.	LUMIT-lukion rakentuessa kehitetään myös tilojen käyttöön liittyvää yhteistyötä. Aikuislukion siirtymistä lukuvuoden 2022-2023 alkuun suunnitellaan kevään 2022 aikana. Lukiokoulutuksen ja korkea-asteen innovaatio-, yritys- ja työelämäyhteistyötä syvennetään.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Lumit rakennus on otettu käyttöön ja käytösäännöt suunniteltu myös ulkoisen käytön aloittamiseksi vuoden 2023 alusta. Koulun palveluna selvitystyötä tehty ja jatketaan 2023 vuoden loppuun.	; Kasvava Kuopio - ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kuopion kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden vahvistaminen.	Osallistutaan kansallisiin verkostoihin aktiivisesti. Tehdään yhteistyötä ystävyyskaupunkien ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Lukiokoulutuksessa kansainvälisen yhteistyön erilaisia hybridimalleja kehitetään kansainvälisyystoiminnan edistämiseksi.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kolme Suomalaisen lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuushankerahoitusta saatu ja työ alkaa vuoden 2023 aikana. Erasmus+ akreditointi hankkeen kautta toteutettu useita opiskelijaryhmien opettajan ammatillisen kehittämisen vaihtohankkeita Eurooppaan. LUKE verkostotyö jatkunut normaalisti.	; Kasvava Kuopio - ohjelma
Tehdään ennakoivaa ja aktiivista edunvalvontaa ja vaikuttamista valtakunnalliseen ja	Osallistutaan valtakunnalliseen LUKE-verkoston, kuntatyönantajaverkoston sekä muiden verkostojen toimintaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Itä-Suomen LUKE verkoston koordinoivina rehtoreina toimivat Kallaveden lukion rehtori Ensio Vatanen	; Kasvava Kuopio - ohjelma

maakunnalliseen päätöksentekoon.	Edistetään Itä-Suomen ekosysteemihankkeen kautta lukiokoulutuksen saavutettavuutta.			ja Lyseon lukion virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski. Lukio-opetuspäällikkö pitänyt kommenttipuheenvuoron Suomen lukioiden näkökulmasta toisen asteen kehittämishankkeen raportin luovutustilaisuudessa 27.9.	
----------------------------------	---	--	--	--	--

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäluokissa.	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Lukioiden hyvinvointivalmentajat (ESR hanke) ovat jalkautuneet lukiolle tukemaan lukiolaisten hyvinvointiin suunnattujen toimenpiteiden kehittämistä eli tukemaan lukion opetussuunnitelman toteutumista.	; Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma
Ateriat monipuolistuvat kaikissa ikäryhmissä ja ateriarytmi säännöllistyy.	Vahvistetaan hyvinvointia tukevia ruokailutottumuksia lapsuudesta nuoruuteen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Servican ja lukion henkilöstön kanssa tehtyä kehitystyötä lukiolaisten ruokailuaktiivisuuden lisäämiseksi tehdään edelleen ja koulutuksen kautta autetaan nuoria ymmärtämään terveellisen ja rytmisen ravinnon merkitystä oppimisessa ja kasvamisessa.	; Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi paranee.	Pyritään kouluttamaan nuoria lukion opetussuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti eri oppiaineissa	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Noudatettu opetussuunnitelman perusteita ja erilaisia projekteja ja hankkeita teemaan liittyen toteutettu.	; Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma

	raittiiseen ja aktiiviseen elämäntapaan.				
Vanhemmuus sekä perheiden ja läheisten ihmissuhteet vahvistuvat.	Tiedotetaan aktiivisesti huoltajien suuntaan lukiokoulutuksessa menevistä asioista ja miten vanhemmat voivat tukea omaa nuortaan lukio-opintojen suorittamisessa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Aktiivinen tiedottaminen ja vanhempainiltojen pitäminen jatkaa hyvän yhteistyön malleja.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Työttömyys, nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys vähenevät.	Oppivelvollisuuden laajentumisella pyritään varmistamaan jokaiselle toisen asteen tutkinto.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Oppivelvollisten lukio-opintojen toteuttaminen vuosisuunnitelman mukaisesti ja toteutetaan laadukasta ja suunnitelmallista opinto-ohjausta jatko-opintojen ohjauksessa.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevien kohtaamispaikkojen saavutettavuus ja houkuttelevuus.	Tilojen käyttöä on mahdollistettu kaupunkilaisille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Lukioden liikuntatilat ovat edelleen erilaisten harrastusyhdistysten käytössä ja muiden tilojen käyttöastetta on eri tavoin pyritty nostamaan.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Arjen turvallisuus vahvistuu.	Opetetaan jokaista oppilaitoksen työyhteisön jäsentä huomioimaan arjen turvallisuus asioita.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Oppilaitosten turvallisuuskäytänteet ovat olleet edellisten vuosien mukaisella hyvällä tasolla ja erilaisiin kriisitilanteisiin varautumista on varmistettu vuoden 2022 alusta alkaen.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Asukkaiden osallistuminen sekä kokemus vaikutusmahdollisuuksista lisääntyy.	Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan ja sitä kehitetään edelleen. Opiskelijoita/huoltajia otetaan mukaan kasvat- ja	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Kasvat- ja koulutuspoliittisen ohjelman valmistelu on aloitettu rehtori ja päällikötasolla. Erilaisten tulevaisuus teemojen selvittämiseksi on tehty	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

	koulutuspoliittisen ohjelman tekemiseen.			kyselyitä opiskelijakuntien hallituksille. Opiskelijoille on toteutettu lukiokohtaisia "olo"-kyselyjä.	
Kuopiolaisien tyytyväisyys asuinympäristöön säilyy korkeana.	Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan ja sitä kehitetään edelleen	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Lukiokoulutuksessa toteutetaan eri ikäluokille erilliset kyselyt, joiden tulokset käsitellään lukiolla systemaattisesti. Lisäksi kyselyitä vanhemmille ja opettajille on toteutettu.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
3. RESURSSIVIISAS KUOPIO					

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Toiminta ja hankinnat ovat Kuopiossa resurssiviisasta.	Lukiokoulutuksessa käytetään 100 % sähköisiä opetusmateriaaleja ja lukiolaiselle hankittavat tietokoneet kustannustehokkaita kierrätettäviä tietokoneita.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Toteutuneet hankinnat ovat olleet onnistuneita ja lukiolaiskannettavat ovat toimineet hyvin lukiolaisen arjessa.	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
4. UUDISTUVA KUOPIO					

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, työturvallisuudesta ja osaamisesta.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Erilaisia koulutuksia henkilöstölle toteutettu systemaattisesti suunnitelman mukaan.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstöhankinnasta.	Rekrytointiprosesseja kehitetään kaikissa yksiköissä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Lukiokoulutuksen rekry-ilmoitusten ja haastattelupohjien yhtenäistäminen toteutettu rehtoreiden yhteistyössä.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan johtamista, tuetaan esimiestyötä ja lisätään erilaisia työntekemisen muotoja, kuten työn monipaikkaisuutta.	Lukion rehtoreiden esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokoontumisilla, uusien rehtoreiden perehdyttämisellä ja mentoroinnilla, johtamiskoulutuksiin osallistumisen tukemisella sekä mahdollisuudella työkiertoon.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Esihenkilöiden työn tukeminen eri tavoin toteutunut. Tutustuttu QWL hyvinvoinnin johtamisen työkaluun ja käyttöönottoa suunnitellaan lapin yliopiston kanssa yhteistyössä. Johtamisen keinoälyn AIMON käyttöönottoa selvitetään saman hankkeen yhteydessä.	
Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta työn, tiimien ja työyhteisön kehittämiseen.	Työyksiköiden palaverit, suunnittelu- ja arviointipäivät toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Henkilöstön kokouksia ja hyvinvointia tukevia tilaisuuksia järjestetty eritasoisesti eri lukioissa.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kehitetään palveluja monikanavaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Sähköisen asiainnin kehittäminen jatkuu. Nuorten kohtaamisen ja asiainnin virtuaalisia kanavia kehitetään. Kehitetään bottipalvelua vuoden 2022 aikana lukiokoulutuksen tueksi.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Uudet verkkosivut käytössä ja lukioiden ohjaus botit sijoitettu käyttöön lukioiden uusille sivuille.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kaupungin tilikauden tulos saavuttaa vähintään nollatason vuonna 2025.	Toimintaa järjestetään ja palveluita kehitetään olemassa olevan talousarvioraamin puitteissa. Käytetään mahdollisuutta kilpailuttaa hankittavia palveluita ja tarvikkeita lukioille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Oppimateriaali ja laitehankinnoissa edetään edellisen vuoden kilpailutettujen toimittajien kanssa.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Vs. Kasvatusjohtaja Minna Kari

Toiminta

Kuraattorityötä koskevat sitovat mitoitukset astuivat voimaan 1.1.2022. Lakimuutoksen myötä kuraattoreita rekrytoitiin lisää ja kaikki kuraattoreiden avoinna olevat paikat saatiin täytettyä. Mitoituksen avulla kuraattoreiden opiskelijamäärät/kuraattori pienenevät merkittävästi. Mitoituksen voimaantulo on mahdollistanut uudenlaisten työmuotojen käyttöönottoa ja vahvistanut kuraattoreiden tarjoaman yksilöllisen opiskelijahuollon toteutumista.

Psykologien vakinaiset paikat on saatu täytettyä, mutta kaikkia sijaisuuksia ei ole saatu täytettyä. Tämä on aiheuttanut palvelun tason heikentymistä psykologityön osalta joillakin kouluilla. Psykologipalveluissa jouduttiin turvautumaan tutkimusten osalta myös ostopalveluihin.

Koronatilanteen jatkuminen ja maailmanpoliittisen tilanteen kiristyminen ovat aiheuttaneet opiskelijoille ahdistumista ja tuen tarvetta normaalia enemmän. Vaikea-asteisesti oireilevien lasten ja nuorten määrä on ollut psykologi- ja kuraattoripalveluissa edelleen runsasta. Kevään 2022 työtaistelut vaikuttivat psykologi- ja kuraattoripalvelun järjestämiseen siten, että palveluun pääsy hidastui.

Hyvinvointialueen valmistelu käynnistyi loppuvuodesta 2021 myös kuraattori- ja psykologipalveluiden osalta. Organisaatiomuutoksen valmistelu oli tiivistä koko vuoden 2022.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintakatteen toteutuma on 102 %, ylitystä 0,1 milj. euroa. Toimintatuotot ylittivät 0,1 milj. euroa OKM:n avustuksen myötä, ennuste avustuksen suuruudelle oli pienempi. Avustus käytettiin vuoden 2022 aikana. Toimintakulut toteutuivat 105 %, ylitystä 0,2 milj. euroa. Asiantuntijapalvelut ja ict kustannukset ylittivät.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

- 1. Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.**
 - esihenkilöt ovat olleet mukana valmistelevalle työryhmässä
- 2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikka-työskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot.**
 - kuraattori- ja psykologipalvelut toteutetaan lähtökohtaisesti lähipalveluna ja etätyöskentelyä toteutetaan asiakaslähtöisesti ja suunnitelmallisesti
 - tiimimallilla ja työnohjauksella on tuettu henkilöstön työhyvinvointia ja näiden merkitys on korostunut organisaation muutostilanteessa
- 3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.**

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	2022
2. HYVINVOIVA KUOPIO	

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäluokissa.	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien osallistumalla Unelmista totta - harrastustukitoimintaan sekä koulujen ja oppilaitosten yhteisölliseen opiskeluohjelmaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Unelmista totta-toimintamalli etenee suunnitelman mukaisesti.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi paranee.	Tavoitetta toteutetaan jatkuvasti psykologi- ja kuraattoripalveluiden perusteella sekä yksilökohtaisessa että yhteisöllisessä opiskeluohjelmassa. Yksilökohtaisen opiskeluohjelmien palveluissa hyödynnetään mm. IPC-lyhytinterventiomenetelmää. Kuraattoriresurssia lisätään v. 2022.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kuraattorimäärä on saatu lain edellyttämälle tasolle. Ipc -menetelmän koulutus ja haltuunotto on edennyt. Ipc-menetelmään on koulutettu lisää henkilöstöä.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Vanhemmuus sekä perheiden ja läheisten ihmissuhteet vahvistuvat.	Toteutetaan Yhdessä aika -toimintamallia osana perhekeskusverkostoa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Yhdessä aika-toimintamalli on käytössä, mutta toimintamallin käyttötarve on ollut suhteellisen vähäistä. Vanhemmuuden ja läheisten ihmissuhteiden vahvistumista on tuettu ensisijaisesti koulun ja koulun omien opiskeluohjelmien työntekijöiden yhteistyössä.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, työturvallisuudesta ja osaamisesta.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Työhyvinvointisuunnitelma ja koulutussuunnitelma ovat käytössä. Työhyvinvointipari on toiminnassa ja samoin tutorointi/mentorointi. Tulevaan organisaatiomuutokseen liittyen henkilöstöllä on ollut lisäkuormitusta.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstöhankinnasta.	Hoidetaan rekrytointiprosessit ja uusien työntekijöiden perehdytys suunnitelmallisesti.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	■	(etenee hitaasti tai osittain) Psykologien rekrytointi ollut edelleen haasteellista. Erityisesti sijaisuuksia ei ole saatu palkattua ja on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin. Organisaatiomuutokseen liittyen vuoden lopussa ei saanut rekrytoida yli 6 kk:n mittaisia sijaisuuksia tai vakinaisia tehtäviä, mikä vaikeutti rekrytointia.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan johtamista, tuetaan esimiestyötä ja lisätään erilaisia työntekeksen muotoja, kuten työn monipaikkaisuutta.	Esimiestyötä tuetaan v. 2022 työnohjauksella. Etätyö on käytössä mahdollisuuksien mukaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Työnohjaus on jatkunut. Etätyö on käytössä kaupungin linjauksen mukaisesti. Kasvun ja oppimisen tuen palveluissa on ollut useita esihenkilövaihdoksia vuoden 2022 aikana.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta työn, tiimien ja työyhteisön kehittämiseen.	Tiimirakenne on käytössä ja tukee henkilöstön osallisuutta.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

			Kuraattori- ja psykologipalveluissa on käytössä tiimimalli, jota myös kehitetään jatkuvasti.	
--	--	--	--	--

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Kehitetään palveluja monikanavaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Käytössä etävastaanotot asiakkaiden yksilöllisen tarpeen mukaan sekä etäyhteyksin toteutettava ryhmä- ja yhteisötason työ, opiskelijoille suunnattu chat-palvelu osana point.fi -palvelua sekä some-kanavat. Asiakaslähtöistä kehittämistyötä toteutetaan palautekyselyn (opiskelijat, huoltajat, opetushenkilöstö) avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Etävastaanottoja toteutettu asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Kuraattorit ovat osallistuneet Poin.fi:n Chat-palvelun käyttöön. Toisen asteen opiskeluhoollon Tukea toiseen -sivustoa ylläpidetty somekanavissa. Palautetta kerätään suoraan asiakkailta, kyselyä ei ole toteutettu tänä vuonna.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Rakennetaan hyvää kumppanuutta ja asiakaslähtöisiä yhteistyömalleja hyvinvointialueen kanssa.	Osallistutaan hyvinvointialueen suunnitteluryhmiin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Organisaatiomuutos on työllistänyt runsaasti palveluesimistä ja palvelupäällikköä loppuvuodesta. Yhteistyö on ollut tiivistä koko syksyn 2022 ajan.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uusi Kuopio 2023: Suunnitellaan kaupungin tulevaa roolia ja organisoidaan toimintaa hyvinvointialueen perustamisen jälkeiseen aikaan.	Osallistutaan suunnitteluun. Psykologi- ja kuraattoripalveluiden henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle v. 2023 alusta.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kuraattori- ja psykologipalveluiden esihenkilöt ovat osallistuneet hyvinvointialueen yhteistyön suunnitteluun. Erityisesti tietojen siirtoon liittyvät kysymykset ovat korostuneet muutoksen valmistelussa.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Selonteko vuoden 2022 Kasvun ja oppimisen palvelualueen sisäisen valvonnan järjestämisestä

Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.

Kasvun ja oppimisen palvelualueelle valmisteltiin ja toteutettiin kasvun ja oppimisen tuen palvelujen (psykologit- ja kuraattoripalvelut) siirtyminen hyvinvointialueelle. Palvelualueelle ei ole tullut tietoa, että esim. henkilöstöpalkkauksen tms. osalta olisi ollut poikkeavuuksia.

Tietojärjestelmien ja tiedonkulun osalta on ollut haasteita mm. Vilma-tietojen välittäminen hyvinvointialueelle.

Henkilöstön rekrytoinnissa on ollut haasteita sekä opetuksen että varhaiskasvatuksen puolella. Varhaiskasvatuksessa on palkattu lisää varahenkilöstöä vastaamaan varhaiskasvatuksen sijaistarpeeseen. 1.8.2022 tuli voimaan lakimuutos lapsen oikeudesta tarvitsemaansa tukeen.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen htv-määrä on tammi-joulukuun tietojen perusteella kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna 5 henkilötyövuotta (yhteensä 2 541 htv). Htv-määrän kasvu varhaiskasvatuksessa (19,8 htv) perustuu varhaiskasvatuksessa lapsimäärämitoituksen edellyttämään muun sijaistarpeen tuomaan lisähenkilöstöön, varahenkilöstöön, avustajien määrän lisääntymiseen sekä kieli- ja kulttuuriopettajiin. Perusopetuksen htv-määrän vähennys (-19,8 htv) johtui kevään lakosta ja hankerahojen käyttämisen vähyydestä. Osittain syynä oli henkilöstön rekrytointiongelmat.

Työelämän muutosten hallinta; etätyöskentely ja sen johtaminen, moni- paikkatyöskentely ja uudenlaiset toimintaympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot:

Etätyön tekeminen on jäänyt toistaiseksi voimassa olevassa käytännöksi, vaikka koronapandemia ei ole enää aiheuttanut vastaavanlaisia poissaoloja kuin edellisinä vuosina. Toimivista yhteyksistä huolimatta, on etätyön johtaminen ollut haasteellista. Etätyöntekemisen ei ole ollut kaikille työntekijöille mahdollista, johtuen erilaisista tehtäväsisällöistä. Välittömässä asiakastyössä olevat työntekijät ei ole voineet hyödyntää etätyötä. Työtilojen tarvetta voidaan tarkastella aiempaa kriittisemmin.

Henkilöstön työhyvinvointia on seurattu palvelualueiden omissa työsuojelutoimikunnista ja palvelualueella on otettu käyttöön vuoden 2022 loppupuolelle uusia henkilöstöjärjestelmiä, jotka tukevat työhyvinvoinnin seurantaa ja kehittämistä sekä esihenkilötyöskentelyä

Kasvun ja oppimisen palvelualueella sairauspoissaolojen määrä on kasvanut edellisiin vuosiin verrattuna, sairauspoissaolojen määrä vuonna 2022 oli 20,6 henkilötyövuotta, mikä on 2,9 htv enemmän kuin vuonna 2021 ja 3,7 htv enemmän kuin vuonna 2020.

Kaupunkitasoisesti vastaava luku vuodelta 2022 on 21,4 htv (vuonna 2021 18,4 htv ja 2021 17,1 htv).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen

Säännösten ja määräysten noudattamisessa ei ole havaittu oikeusseuraamuksia aiheuttaneita ongelmia. Kaupungin hallintosääntö tarkastettiin joulukuussa 2022 ja samalla palvelualueiden toimintasääntö muutettiin vastaamaan kaupunginhallintosääntöä. Muutoksissa huomioitiin 1.1.2023 aloittavien hyvinvointialueen vaikutus em. sääntöihin. Tarkistetut hallinto- ja toimintasäännöt vastaavat palvelualueiden organisaatiota.

Tiedotusta ja ohjausta on annettu myös kohdennetusti mm. viranhaltijapäätösten valmistelusta ja tekemisestä. Asioiden valmistelussa on korostunut yhteistyö ja vuorovaikutus. Vuoden 2022 viranhaltijapäätösten julkisuus ja verkkojulkaiseminen eivät ole aiheuttaneet palvelualueilla ongelmia eikä poikkeamia.

Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta

Hallinto- ja johtamiskulttuuri	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Toimialueen rakenne, toimivalta ja vastuu on määritelty asianmukaisesti.	X		Tarkistettu Toiminta- ja kaupungin hallintosääntö
Toimintaa ohjaavat säännöt, määräykset, ohjeet ja päätökset ovat ajan tasalla.	X		Tarkistettu Toiminta- ja kaupungin hallintosääntö
Henkilöstö tuntee nämä vaatimukset.	X		Ohjeistettu päälliköitä ja asiakkuusjohtajia
Ilmapiiri kannustaa keskusteluun sekä kehittämis- ja epäkohtien esille tuomiseen.	X		Toimintaohje löytyy ja päivitetty materiaalit on välitetty tiedotettavaksi.
Henkilöstön työnkuvat on määritelty ja dokumentoitu.	X		Pääsääntöisesti on, vaatii jatkuvaa seuranta ja tarkistusta
Tärkeille työtehtäville on määritelty varahenkilömenettely, jolloin tehtävät tulevat hoidettua poissaolotapauksissa.		X	Haltuun-hankkeen osalta hallintoa ollaan kehittämässä. Varahenkilöt määritelty toiminta- ja hallintosäännössä.
Henkilöstön rekrytointiin, perehdytykseen, palkkaukseen ja kehittämiseen on olemassa politiikka, jonka mukaan käytännössä toimitaan.	X		Ohjeet ovat kaupunkitasoiset. Tehtäviin perehdyttämisessä on eroja, kehitettävää.
Työhyvinvoinnista huolehditaan.	X		Kaupunkitasoiset ohjeet, jotka on välitetty prosesseihin.
Työturvallisuudesta huolehditaan.	X		Kaupunkitasoiset ohjeet, jotka on välitetty prosesseihin.
Riskienhallinnan järjestäminen	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Organisaatio on määritellyt strategiset ja operatiiviset tavoitteensa riittävällä selkeydellä.	X		Uusittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma
Riskienkartointi ja analysointi on tehty ja se on ajan tasalla.	X		Toteutetaan yksikkötasolla
Merkittävimmille riskeille on laadittu riskienhallintatoimenpiteet ja päätetty vastuuhenkilöt.	X		Toteutetaan yksikkötasolla
Riskienhallinnan raportointi on säännöllistä.	X		
Valvontatoimenpiteet	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Palvelualueen avainprosessit on tunnistettu ja kuvattu.	X		Tarkistettu Toiminta- ja kaupungin hallintosääntö
Avainprosesseihin liittyvät riskit on tunnistettu ja niille on luotu hallintakeinot.	X		Tarkistettu Toiminta- ja kaupungin hallintosääntö
Tavoitteiden ja talouden seuranta sekä arviointi on järjestelmällistä ja luotettavaa.	X		Monet- tietojärjestelmä, mittarikortit ja HR-raportti
Havaittuihin poikkeamiin reagoidaan ja korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään riittävän ajan kuluessa.	X		Esim. reklamaatiot ja valitukset käsitellään riittävän nopeasti
Hyväksymismenettely (ostolaskut, laskutus, palkat, jne.) on olemassa, ajantasainen ja toimii asianmukaisesti.	X		Toimitaan toimintasäännön mukaan

Työtehtävät on eriytetty asianmukaisesti.	X		Toimitaan toimintasäännön mukaan
Tietojärjestelmissä on työtehtävien mukaiset käyttöoikeudet.	X		Esimiesten vastuulla
Organisaatiolla on käytössään menetelmät ulkoistamiensa palveluiden sisäisen valvonnan asianmukaisuuden varmistamiseksi.	X		Omistajaohjaus päättää ko. palveluista. Palvelualueilla järjestetään sopimuskatselmuksia vuosittain.
Viestintä ja raportointi	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Toimialueen toiminnasta ja taloudesta on käytettävissä oikeat ja riittävät tiedot.	X		Henkilöstöraportoinnin osalta puutteita kaupunkitasoisesti. Talousraportointi toimii.
Toiminnasta ja taloudesta viestitään säännöllisesti ja riittävässä laajuudessa.	X		Kuukausiraportointi ja osavuositarkastukset
Organisaatio jakaa asianmukaisesti tietoa ulkoisille kumppaneilleen ja muille sidosryhmille.	X		
Poikkeustilanteiden tiedotukselle on luotu nopeat ja selkeät viestintämenettelyt.	X		Valmius- ja kriisiviestintäohjeet löytyvät
Organisaatiossa on olemassa kanavat/toimintamallit, joiden kautta henkilöstö voi luottamuksellisesti ilmoittaa epäilyistä virheistä ja väärinkäytöksistä.	X		Kaupunkitasoinen järjestelmä sekä suojattu sähköposti.
Organisaation tuottamaa ja käyttämää informaatiota ja dokumentteja säilytetään asianmukaisen ajanjakson ajan. Kun niitä ei enää tarvita, ne hävitetään asianmukaisesti.	X		Kaupunkitasoisia ohjeita noudatetaan
Seurantatoimenpiteet	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Organisaation johto ja esimiehet valvovat ja arvioivat toimintaohjeiden noudattamista jatkuvasti.	X		
Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen, riskienhallinnan, laillisuusvalvonnan ym. havainnot käsitellään ja niiden perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.	X		Elimet: Johtoryhmät, johtotiimit ja lautakunnat
Sisäisen valvonnan tilaa ja kehittämistarpeita arvioidaan säännöllisesti.	X		Elimet: Johtoryhmät, johtotiimit ja lautakunnat
Erilliskysymykset	Lisäselvitys		
Millaisia merkittäviä puutteita, epäkohtia, tms. sisäisessä valvonnassa on havaittu kuluneella tilikaudella?	Sisäinen valvonta on muutoksessa. Avainhenkilöt organisaatiossa ovat vaihtuneet/ vaihtumassa		
Miten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on tarkoitus kehittää?	Kaupunkitasoinen työryhmä, jossa edustus kaikilta palvelualueilta.		
Selvitys siitä, millaisia kehittämistoimenpiteitä on toteutettu sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan tilikauden aikana.	Palvelualueiden omia ohjeita on päivitetty mm. toimintasääntö, hankeohjeet.		
Arvio merkittävimmistä riskeistä, epävarmuustekijöistä ja muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä.	Suuri henkilöstövaihtuvuus/perehdyttäminen ja uuden henkilöstön rekrytointi on haasteellista, koska tietyillä aloilla (opetus, varhaiskasvatus) on vaikeaa saada päteviä työntekijöitä.		

Lisäselvityksessä kerrotaan mm. mahdolliset puutteet ja epäkohdat, joita sisäisessä valvonnassa on havaittu tilikauden aikana. Samalla kuvataan, mitä kehittämistoimenpiteitä on tehty ja mitä aiotaan tehdä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi.

Eniten parantamista ja kehittämistä vaativat seuraavat asiat, jotka huomioidaan v 2023 sisäisen valvonnan suunnitelmassa ja jotka jatkuvat vuodesta 2022 vuodelle 2023:

- 1) Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.
- 2) Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot, henkilöstön vaihtuvuus.
- 3) Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.

HTV- ja sairauspoissaoloseuranta kasvun ja oppimisen palvelualueella

HTV-MÄÄRÄT	MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN				
	TOTEUMA 12/2020 HTV	TOTEUMA 12/2021 HTV	TOTEUMA 12/2022 HTV	MUUTOS 2021/2022 HTV	MUUTOS %
Varhaiskasvatuspalvelut	1 075,8	1 146,5	1 166,3	19,8	2 %
Perusopetuspalvelut	1 096,7	1 116,5	1 096,7	-19,8	-2 %
Nuorisopalvelut	44,5	50,1	47,1	-3,0	-6 %
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	162,3	166,4	169,7	3,3	2 %
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	40,6	40,5	47,1	6,6	16 %
Johdon tukipalvelut	18,2	16,9	15,0	-1,9	-11 %
Kasvun ja oppimisen palvelualue	2 438,1	2 536,9	2 541,9	5,0	0 %

Lukuihin ei sisälly palkkatukityöllistetyt, kesätyöntekijät ja oppisopimuskoulutettavat.

SAIRAUSPOISSAOLOT	MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN				
	Kal.pv/HTV 12/2020	Kal.pv/HTV 12/2021	Kal.pv/HTV 12/2022	MUUTOS 2021/2022	MUUTOS %
Varhaiskasvatuspalvelut	21,7	22,2	27,0	4,8	22 %
Perusopetuspalvelut	14,2	13,0	16,1	3,1	24 %
Nuorisopalvelut	15,4	24,9	20,9	-4,0	-16 %
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	7,1	10,2	9,8	-0,4	-4 %
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	4,6	6,4	9,7	3,3	52 %
Johdon tukipalvelut	4,8	1,1	3,9	2,8	255 %
Kasvun ja oppimisen palvelualue	16,9	17,7	20,6	2,9	16 %
Ydinkaupunki	17,1	18,4	21,4	3,0	16 %

Mittaristo 2022

Vastuualue: Varhaiskasvatuspalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TP 2022
Kunnallinen	Lasten määrä *)	4169	4097	4100	4060
Varhaiskasvatuspalvelut	Päiväkotien täyttöaste (max-käytössä olevat paikat)				
kv:n sitova tavoite	- haja-asutusalueen täyttöaste	92	91	96	90
kv:n sitova tavoite	- taajama-alueen täyttöaste	97	93	99	91
kv:n sitova tavoite	Varhaiskasvatukseen osallistumis-% (0-6) **)	74,8	75,5	74,0	78,5
kv:n sitova tavoite	Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0-6 -vuotiasta lasta kohden	10 752	11 491	11 627	11 680
	Päivähoidon tilojen määrä m ²	47 738	52 789	50 397	50 089
	Tilojen määrä m ² /lapsi	10	13	12	12
Kunnallinen päiväkotihoido	Hoidossa olevien lasten määrä *)	4 169	4 097	4 100	4 060
Yksityinen päiväkotihoido	Hoidossa olevien lasten määrä *)	1 154	1 201	1 200	1 341
Kunnallinen perhepäivähoido	Hoidossa olevien lasten määrä *)	321	261	250	225
Yksityinen perhepäivähoido	Hoidossa olevien lasten määrä *)	50	47	40	39
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä		5 694	5 606	5 590	5 665
- joista alle 3 vuotiaiden määrä		1 324	1 371	1 370	1 544
Kotihoidon ja yks. hoidon tuki Kelalle	Lasten määrä	1 412	1 351	1 300	1 335

*) Lasten määrä on kuukausittain hoidossa olevien lasten keskiarvo.

**) Tilastokeskuksen ennakkotietojen väkiluvusta 31.12.2022 0-6 vuotiaita 7400

Vastuualue: Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TP 2022
Perusopetus	Oppilasmäärä 20.9.	10 767	10 780	10 750	10 899
	Luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä % *	4,5 %	4,8 %	4,5 %	4,5 %
Kv:n sitova tavoite	Perusopetuksen toimintamenot 7-15 -vuotiasta lasta kohden (ilman avustuksilla katettuja menoja) **	9 922	9 989	10 140	10 189
	Opetusryhmän keskikoko 1-6 luokilla *	17,2	17,0	17,2	17,1
	Opetusryhmän keskikoko 7-9 luokilla *	19,1	19,0	19,1	18,9
	Vuosiviikkotunnit/oppilas *	1,83	1,80	1,83	1,81
	Perusopetuksen tilojen määrä m ²	137 820	139 269	143 933	145 158
	Tilojen määrä m ² /oppilas	13	13	13	13
Nuorisopalvelut	Asiakaskäyntien lukumäärä	180 000	145 000	215 000	160 634
	Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	300	300	300	340
	Bruttokustannus €/asiakaskäynti	20	25	18	25
	Nuorisopalveluiden tilojen määrä m ²	9 577	9 577	9 533	9 533

* Tunnusluvut on otettu Kouluikkunan tiedoista. Ryhmäkokolaskennassa on otettu huomioon joissakin aineissa käytettävät jako- ja hanketunnit, jotka pienentävät varsinaisia luokkakokoja. Kuopion kouluverkko on alueellisesti laaja ja oppilasmäärissä on alueittain suuria eroja, minkä vuoksi myös opetusryhmien koko vaihtelee alueellisesti. Kouluikkunan tiedot saadaan takautuvasti mm. 2022 tiedot alkusyksyllä 2023.

** Tilastokeskuksen ennakkotietojen väkiluvusta 31.12.2022

Vastuualue: **Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut**

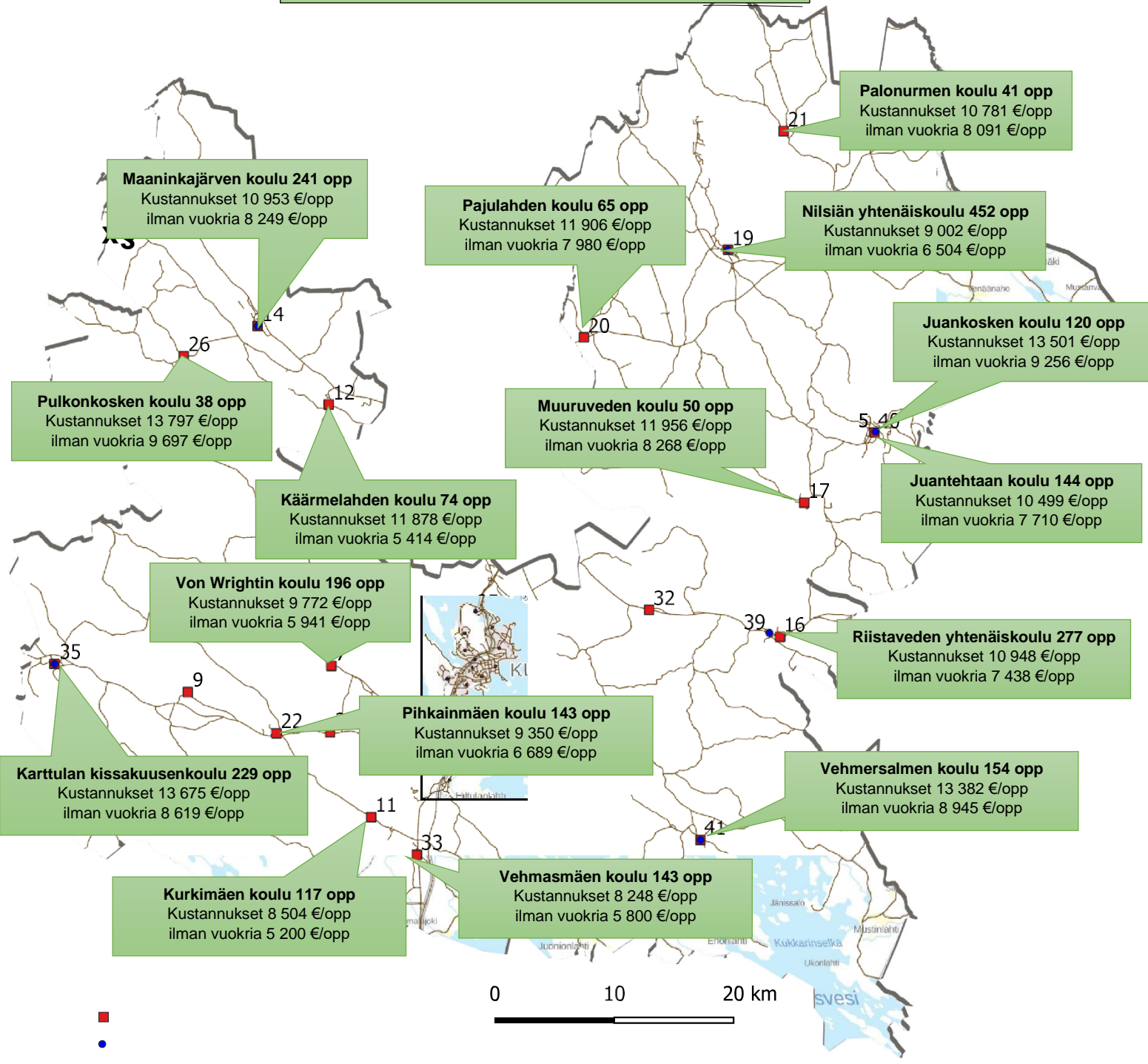
Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TP 2022
Lukiokoulutus	Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 594	2 518	2 520	2 536
	Kahden tutkinnon koulutuksen opisk.määrä	200	137	154	210
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	61 %	62 %	68 %	68 %
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	52 %	52 %	49 %	50 %
	Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	20 %	18 %	20 %	20 %
	Ensisijaisten hakijoiden määrä/lukioiden aloituspaikat (%)	111 %	111 %	106 %	100 %
	Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä	2 330	2 703	2 583	3234
	Bruttokustannus €/opiskelija, kaikki vuosikurssit *	6 818	7 353	7 980	7 995
	Lukioiden tilojen määrä m ²	19 828	18 765	24 257	24 257
	Tilojen määrä m ² /opiskelija	8	8	10	10

Vastuualue: **Kasvun ja oppimisen tuen palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TP 2022
Koulupsykologipalvelut	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	14 %	14 %	12 %	13 %
	Oppilaita/koulupsykologi	965	982	976	989
	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	18 %	25 %	15 %	20 %
	Lukion opiskelijoita/psykologi	1 016	972	1 049	974
	Psykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	15 %	18 %	13 %	15 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/psykologi	1 207	1 012	1 015	1 024
Koulukuraattoripalvelut	Koulukuraattoripalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	12 %	13 %	13 %	12 %
	Oppilaita/koulukuraattori	1 211	1 230	664	652
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	12 %	17 %	10 %	17 %
	Lukion opiskelijoita/kuraattori	1 351	1 167	957	716
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	19 %	20 %	17 %	18 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/kuraattori	983	1 012	882	725

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN TILINPÄÄTÖS 2022		TP 2021	TA-2022 + tamut	TP 2022	Erotus TA22 / TP22	Toteuma % Lask.=100 %	Muutos % TA22 / TP22	Muutos % TP21 / TP22
VARHAIS-	Toimintatuotot	5 538 767	5 029 000	5 320 899	291 899	105,8 %	5,8 %	-3,9 %
KASVATUS-	Henkilöstökulut	-44 785 870	-46 397 100	-47 199 387	-802 287	101,7 %	1,7 %	5,4 %
PALVELUT	Vuokrat	-14 329 802	-15 270 000	-15 187 644	82 356	99,5 %	-0,5 %	6,0 %
	Muut kulut	-26 172 376	-27 951 000	-28 381 060	-430 060	101,5 %	1,5 %	8,4 %
	Toimintakulut yht.	-85 288 048	-89 618 100	-90 768 091	-1 149 991	101,3 %	1,3 %	6,4 %
	Toimintakate	-79 749 281	-84 589 100	-85 447 192	-858 092	101,0 %	1,0 %	7,1 %
PERUSOPETUS-	Toimintatuotot	7 463 335	7 364 000	6 259 232	-1 104 768	85,0 %	-15,0 %	-16,1 %
PALVELUT	Henkilöstökulut	-61 382 809	-62 487 000	-61 693 242	793 758	98,7 %	-1,3 %	0,5 %
	Vuokrat	-29 991 100	-31 273 000	-31 365 029	-92 029	100,3 %	0,3 %	4,6 %
	Muut kulut	-21 874 648	-21 847 000	-22 286 453	-439 453	102,0 %	2,0 %	1,9 %
	Toimintakulut yht.	-113 248 557	-115 607 000	-115 344 724	262 276	99,8 %	-0,2 %	1,9 %
	Toimintakate	-105 785 222	-108 243 000	-109 085 492	-842 492	100,8 %	0,8 %	3,1 %
NUORISO-	Toimintatuotot	522 293	376 000	433 402	57 402	115,3 %	15,3 %	-17,0 %
PALVELUT	Henkilöstökulut	-1 980 769	-1 925 100	-1 937 982	-12 882	100,7 %	0,7 %	-2,2 %
	Vuokrat	-1 903 641	-1 954 000	-1 942 471	11 529	99,4 %	-0,6 %	2,0 %
	Muut kulut	-393 682	-447 000	-391 480	55 520	87,6 %	-12,4 %	-0,6 %
	Toimintakulut yht.	-4 278 092	-4 326 100	-4 271 933	54 167	98,7 %	-1,3 %	-0,1 %
	Toimintakate	-3 755 799	-3 950 100	-3 838 531	111 569	97,2 %	-2,8 %	2,2 %
LUKIO-	Toimintatuotot	1 003 855	957 000	922 147	-34 854	96,4 %	-3,6 %	-8,1 %
PALVELUT	Henkilöstökulut	-12 388 450	-12 582 500	-12 414 146	168 354	98,7 %	-1,3 %	0,2 %
	Vuokrat	-3 805 255	-4 647 000	-4 727 717	-80 717	101,7 %	1,7 %	24,2 %
	Muut kulut	-2 320 013	-2 949 000	-3 132 362	-183 362	106,2 %	6,2 %	35,0 %
	Toimintakulut yht.	-18 513 718	-20 178 500	-20 274 224	-95 724	100,5 %	0,5 %	9,5 %
	Toimintakate	-17 509 864	-19 221 500	-19 352 078	-130 578	100,7 %	0,7 %	10,5 %
TOISEN ASTEEN	Toimintatuotot	480 042	414 000	538 558	124 558	130,1 %	30,1 %	12,2 %
YHTEISTYÖ	Henkilöstökulut	-184 439	-164 600	-199 797	-35 197	121,4 %	21,4 %	8,3 %
	Vuokrat	-6 351	-3 000	-4 950	-1 950	165,0 %	65,0 %	-22,1 %
	Muut kulut	-266 381	-246 000	-313 305	-67 305	127,4 %	27,4 %	17,6 %
	Toimintakulut yht.	-457 171	-413 600	-518 051	-104 451	125,3 %	25,3 %	13,3 %
	Toimintakate	22 871	400	20 507	20 107	5126,7 %	5026,7 %	-10,3 %
KASVUN JA OP-	Toimintatuotot	96 985	389 000	493 619	104 619	126,9 %	26,9 %	409,0 %
PIMISEN TUEN	Henkilöstökulut	-2 156 256	-2 694 600	-2 714 054	-19 454	100,7 %	0,7 %	25,9 %
PALVELUT	Vuokrat	-173 934	-257 000	-272 670	-15 670	106,1 %	6,1 %	56,8 %
	Muut kulut	-311 903	-210 000	-348 027	-138 027	165,7 %	65,7 %	11,6 %
	Toimintakulut yht.	-2 642 093	-3 161 600	-3 334 751	-173 151	105,5 %	5,5 %	26,2 %
	Toimintakate	-2 545 108	-2 772 600	-2 841 132	-68 532	102,5 %	2,5 %	11,6 %
TUKIPALVELUT	Toimintatuotot	30 325	6 000	2 103	-3 897	35,1 %	-65,0 %	-93,1 %
	Henkilöstökulut	-1 216 798	-1 138 500	-1 053 093	85 407	92,5 %	-7,5 %	-13,5 %
	Vuokrat	-184 211	-169 700	-170 403	-703	100,4 %	0,4 %	-7,5 %
	Muut kulut	-175 000	-190 000	-109 160	80 840	57,5 %	-42,5 %	-37,6 %
	Toimintakulut yht.	-1 576 009	-1 498 200	-1 332 656	165 544	89,0 %	-11,0 %	-15,4 %
	Toimintakate	-1 545 685	-1 492 200	-1 330 553	161 647	89,2 %	-10,8 %	-13,9 %
KASVUN JA	TOIMINTATUOTOT	15 135 602	14 535 000	13 969 959	-565 041	96,1 %	-3,9 %	-7,7 %
OPPIMISEN	Henkilöstökulut	-124 095 392	-127 389 400	-127 211 701	177 699	99,9 %	-0,1 %	2,5 %
PALVELU-	Vuokrat	-50 394 294	-53 573 700	-53 670 883	-97 183	100,2 %	0,2 %	6,5 %
ALUE YHT.	Muut kulut	-51 514 003	-53 840 000	-54 961 846	-1 121 846	102,1 %	2,1 %	6,7 %
	TOIMINTAKULUT	-226 003 689	-234 803 100	-235 844 430	-1 041 330	100,4 %	0,4 %	4,4 %
	TOIMINTAKATE	-210 868 087	-220 268 100	-221 874 471	-1 606 371	100,7 %	0,7 %	5,2 %

Koulukohtaiset kustannukset 2022 euroa/ oppilas

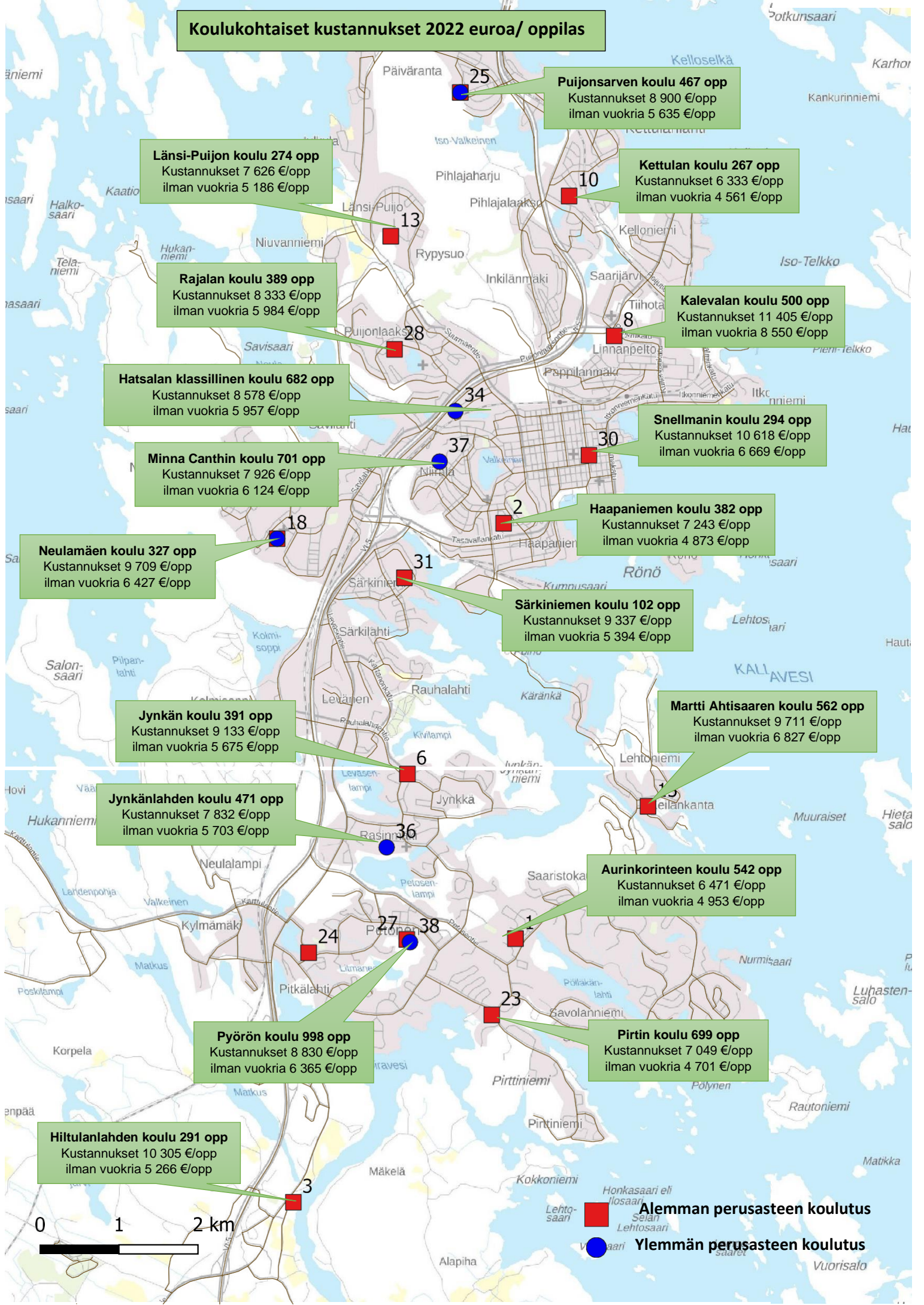
Koulukohtainen menojen keskihinta (ei sisällä hallinnon kustannuksia) on 9 364 €/ opp (ilman vuokria 6 477 €/opp)

Keskusta-alueen keskihinta (pl. Alava sairaalakoulu ja Paloaho) on 8 566 €/ opp (ilman vuokria 5 912 €/ opp)

Maaseutualueen menojen keskihinta on 10 754 €/ oppilas (ilman vuokria 7 307 €/ opp)

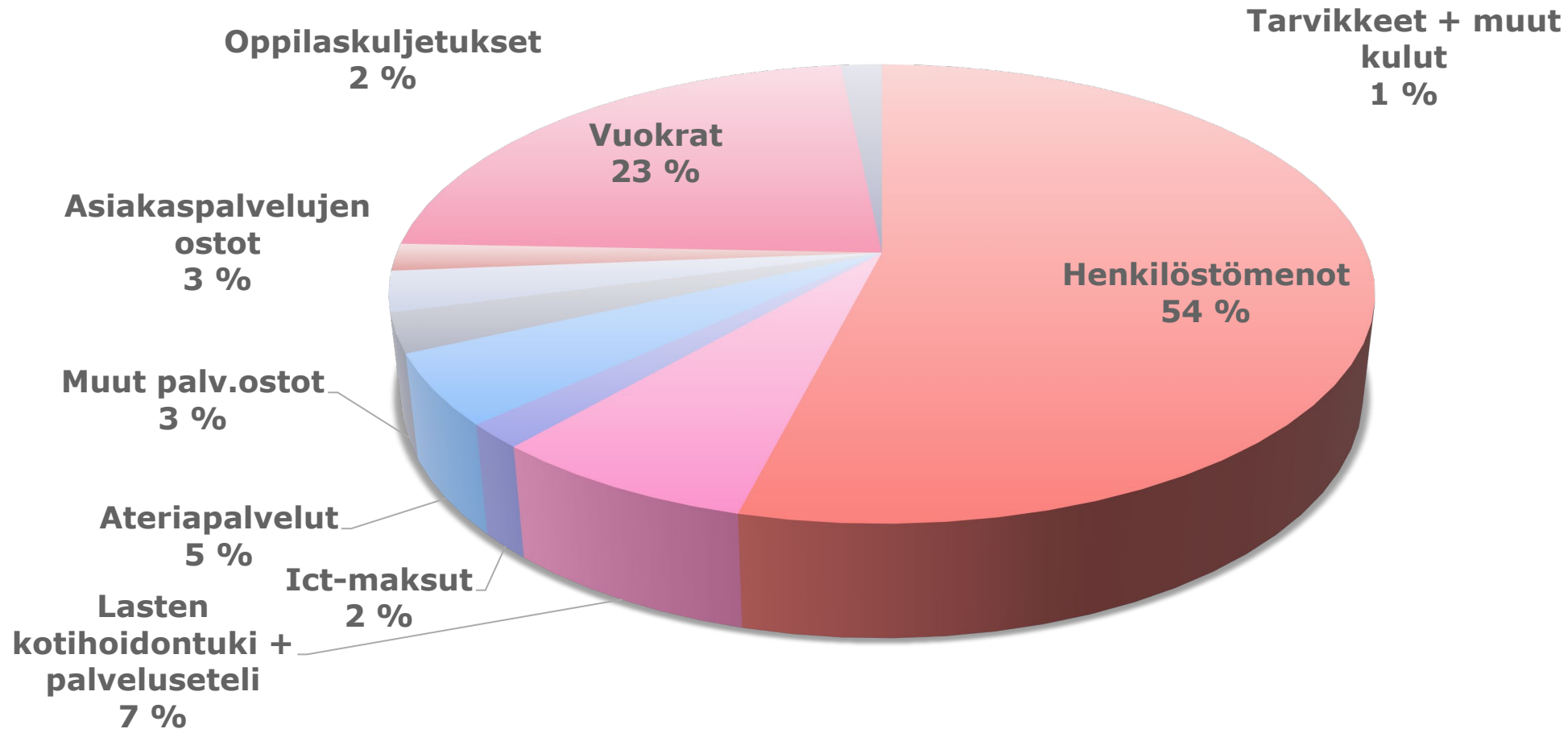
Oppilasmäärät ovat vuoden 2022 keskiarvoja.

Koulukohtaiset kustannukset 2022 euroa/ oppilas

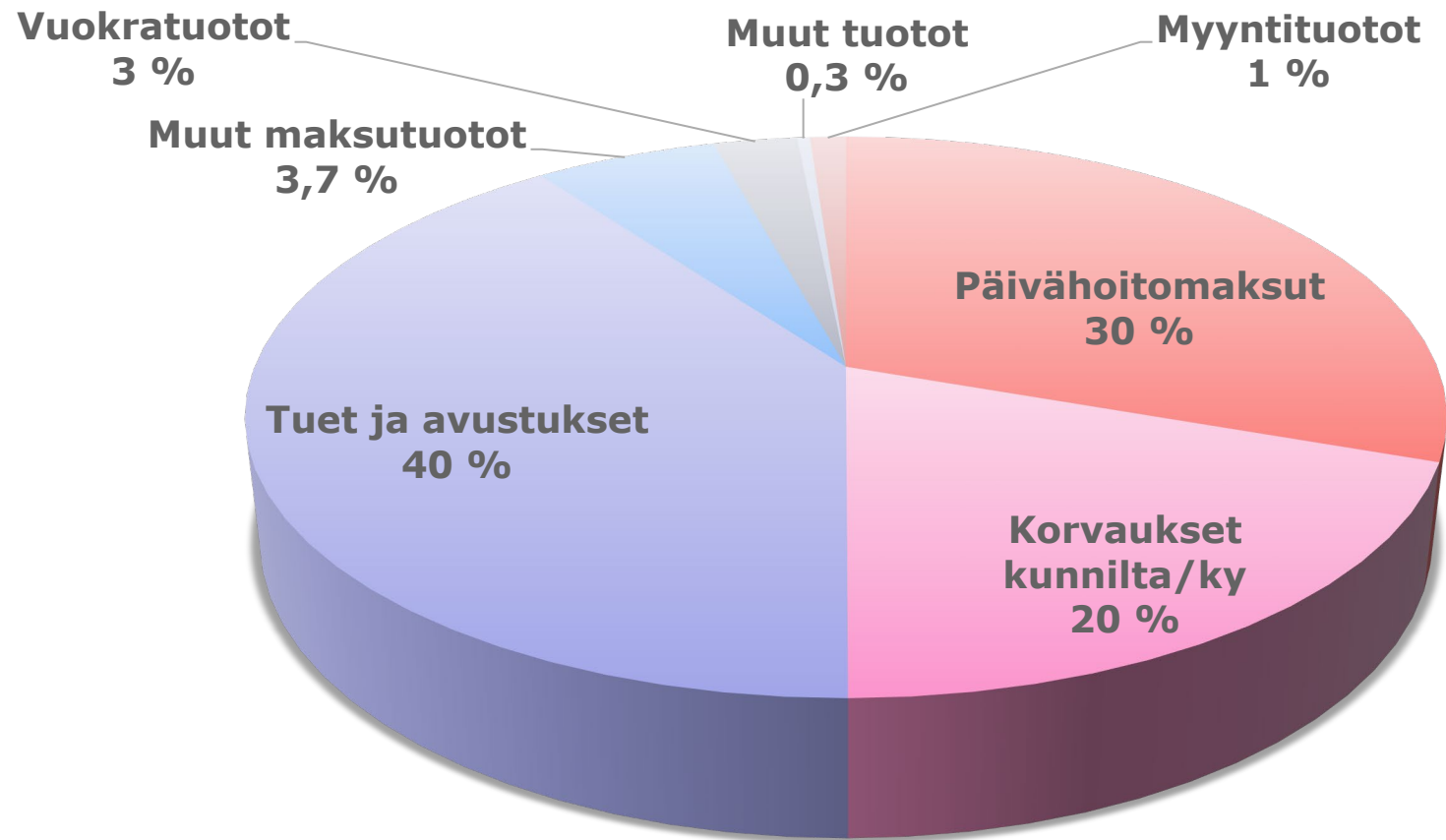

■ Alempien perusasteen koulutus
● Ylemmän perusasteen koulutus

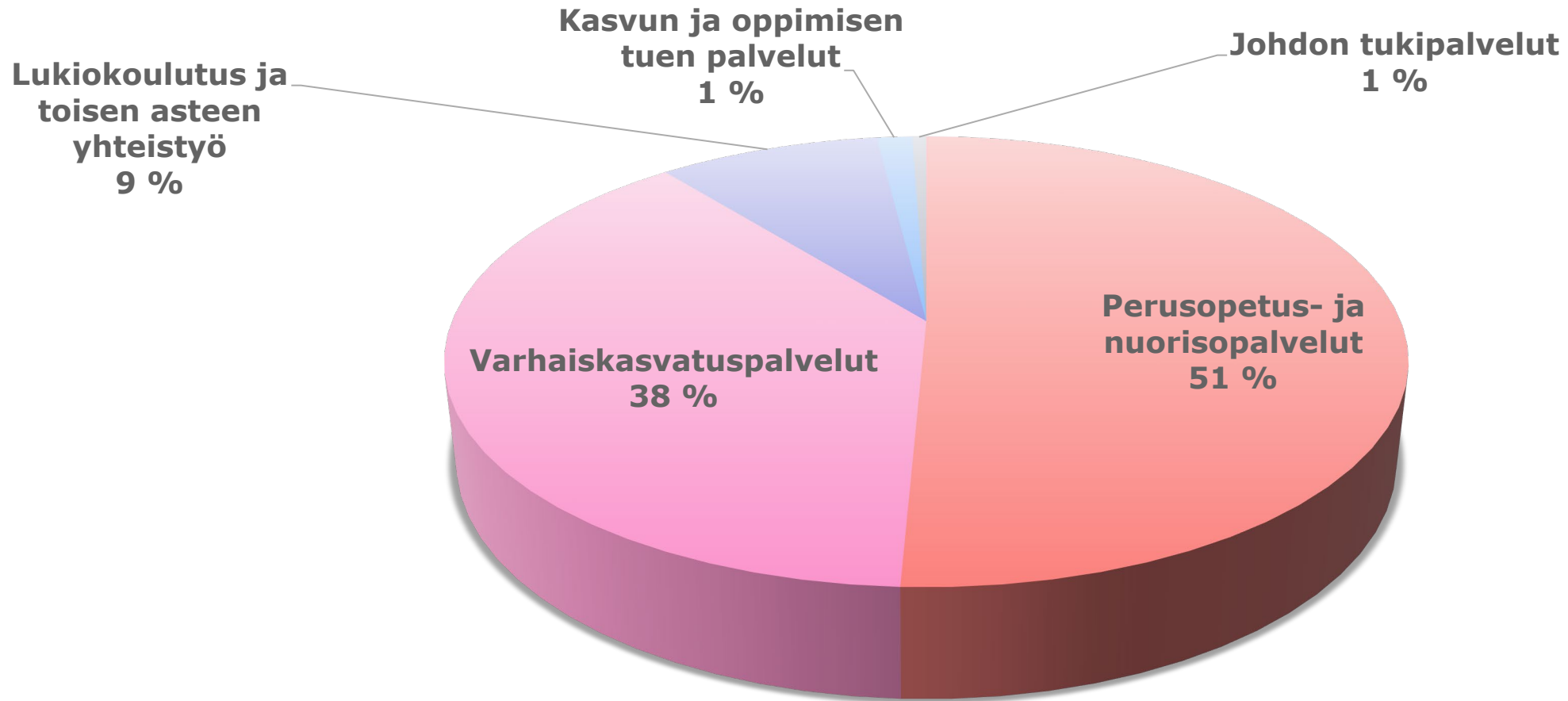
Kasvun ja oppimisen palvelualueen menorakenne 2022 (-235,8 M€)

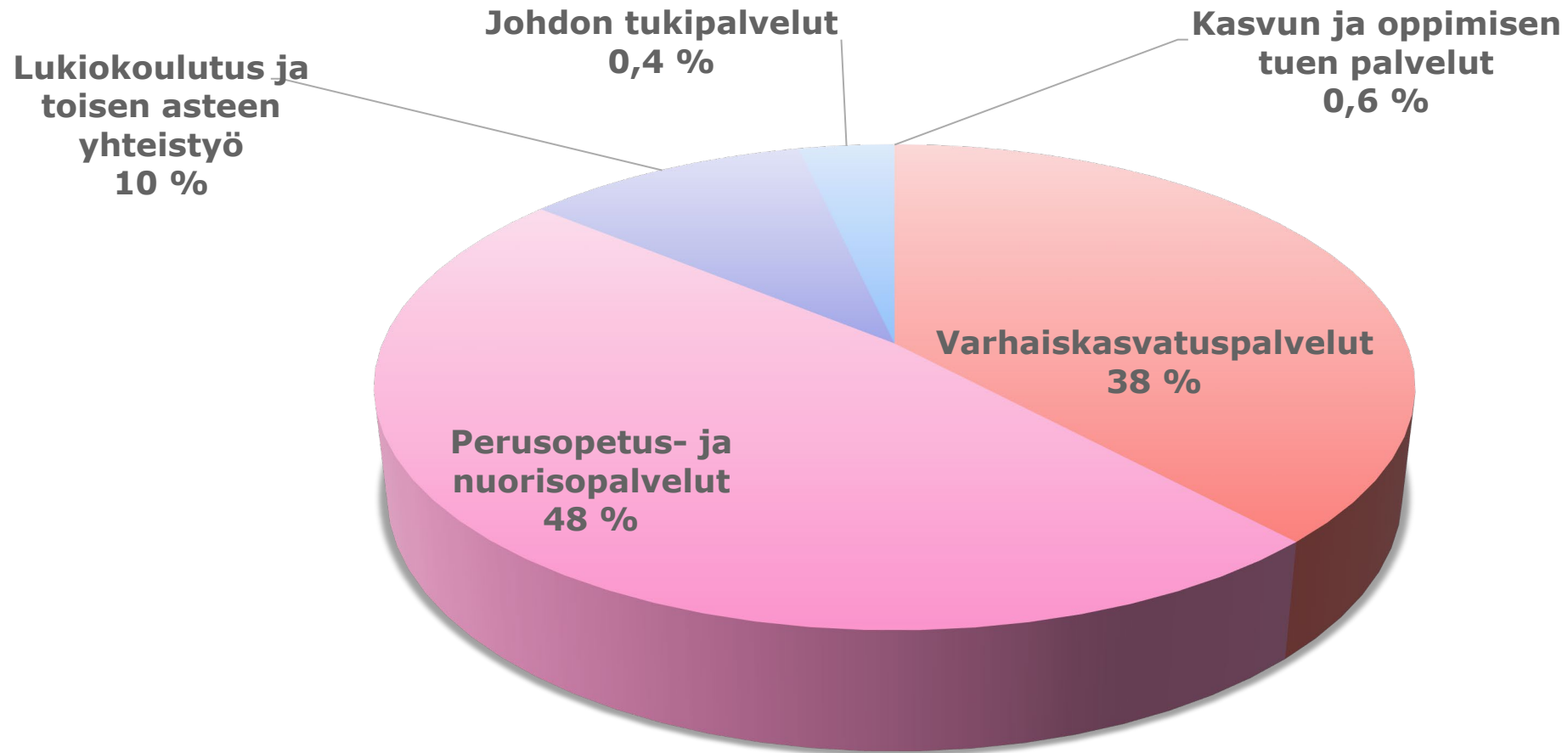
Kasvun ja oppimisen palvelualueen tulorakenne 2022 (14,0 M€)

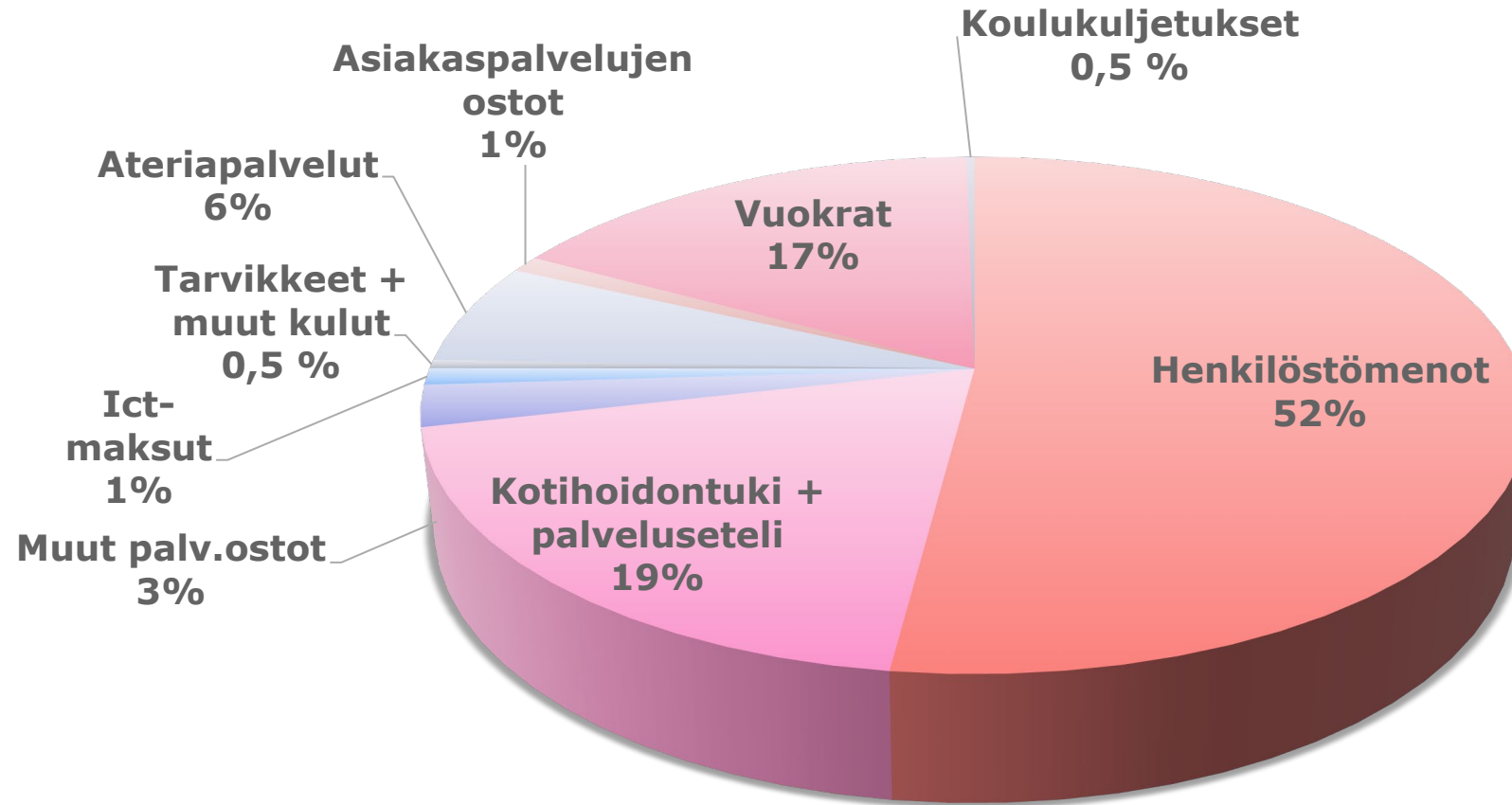
Vastuualueiden toteutumaset / menot 2022 (-236 M€)

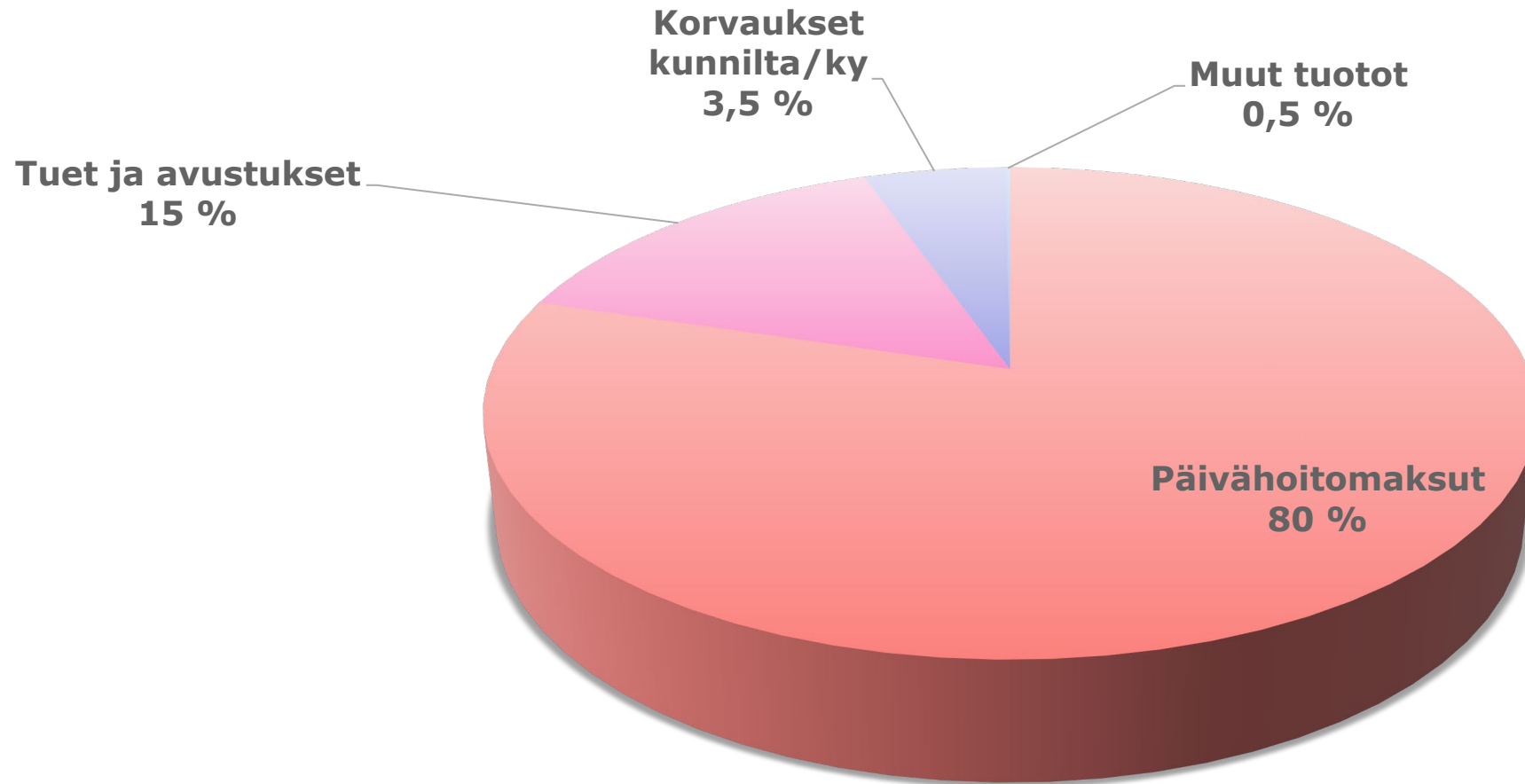
Vastuualueiden toteutumaset / tulot 2022 (14,0 M€)

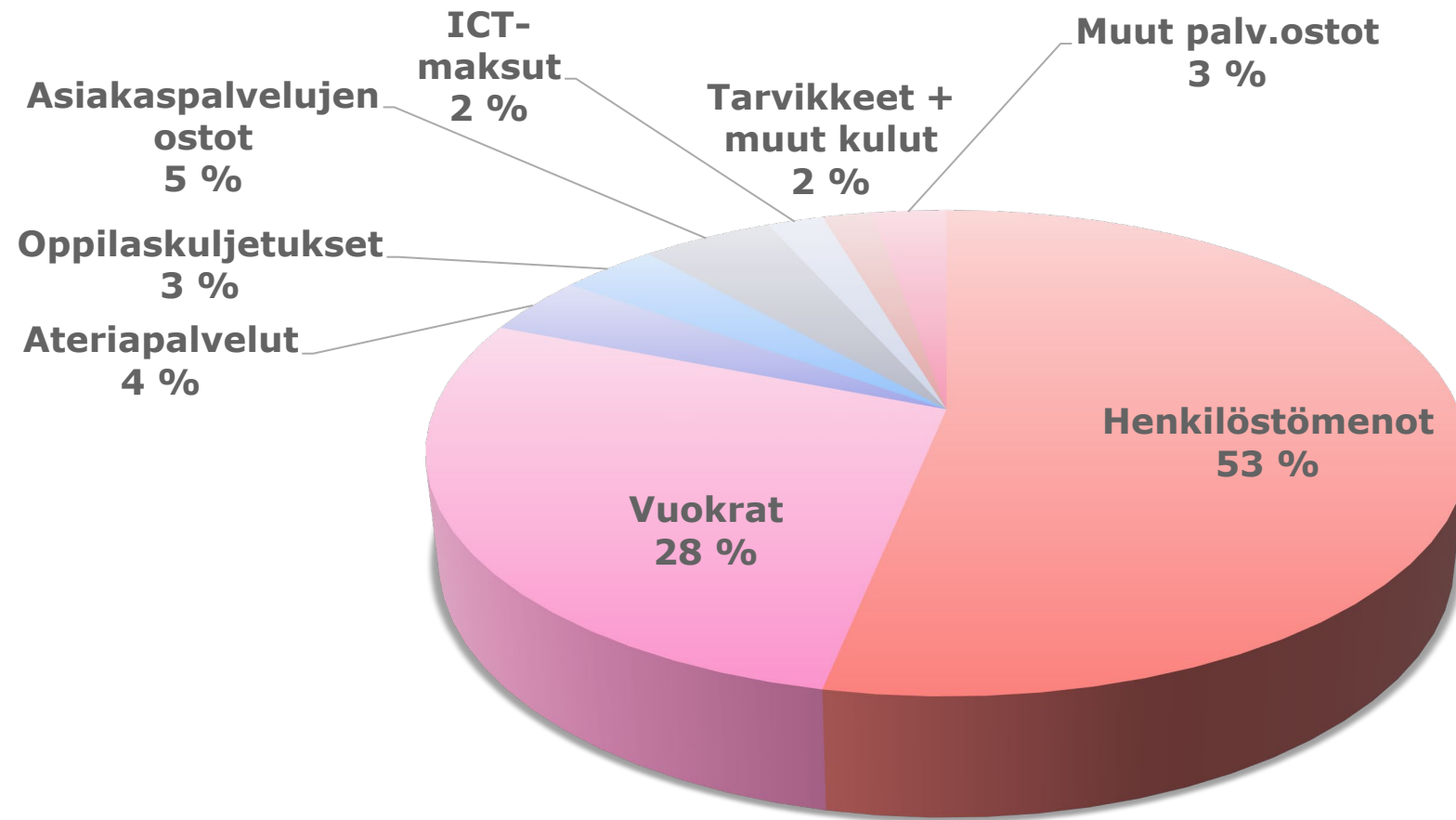
Varhaiskasvatuspalvelujen menorakenne 2022 (-90,8 M€)

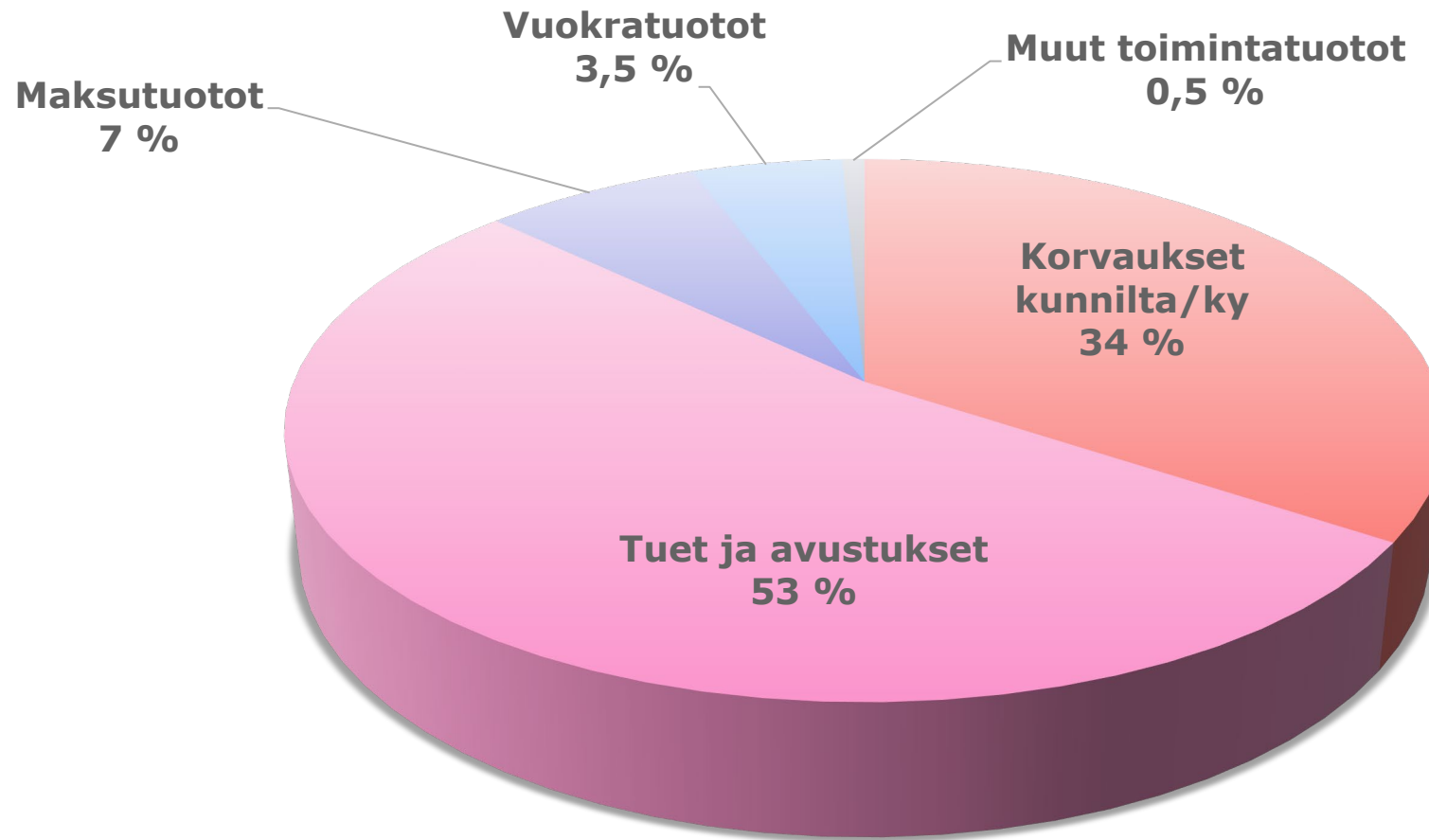
Varhaiskasvatuspalvelujen tulorakenne 2022 (5,3 €)

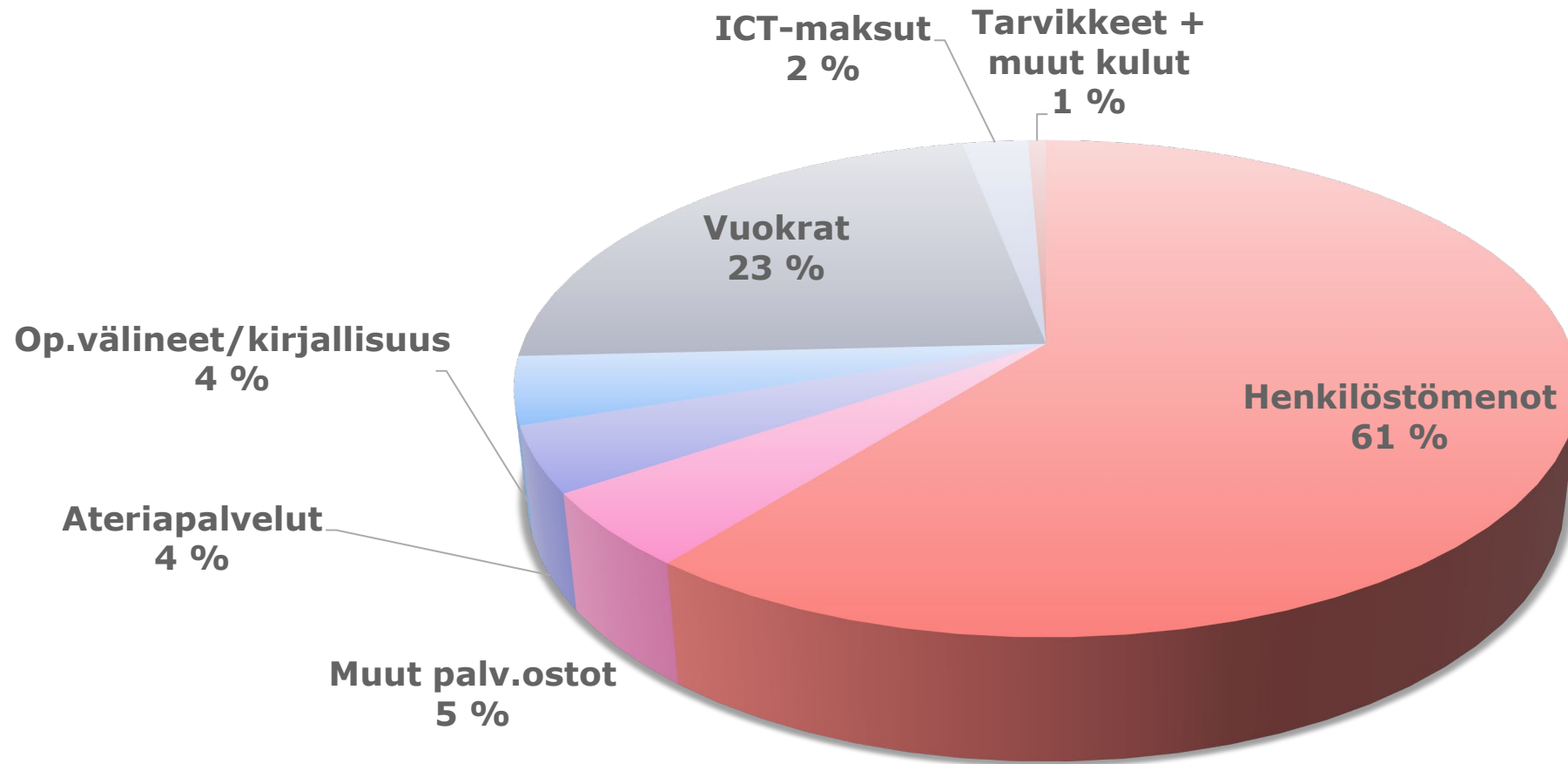
Perusopetuspalvelujen menorakenne 2022 (-119,6 M€)

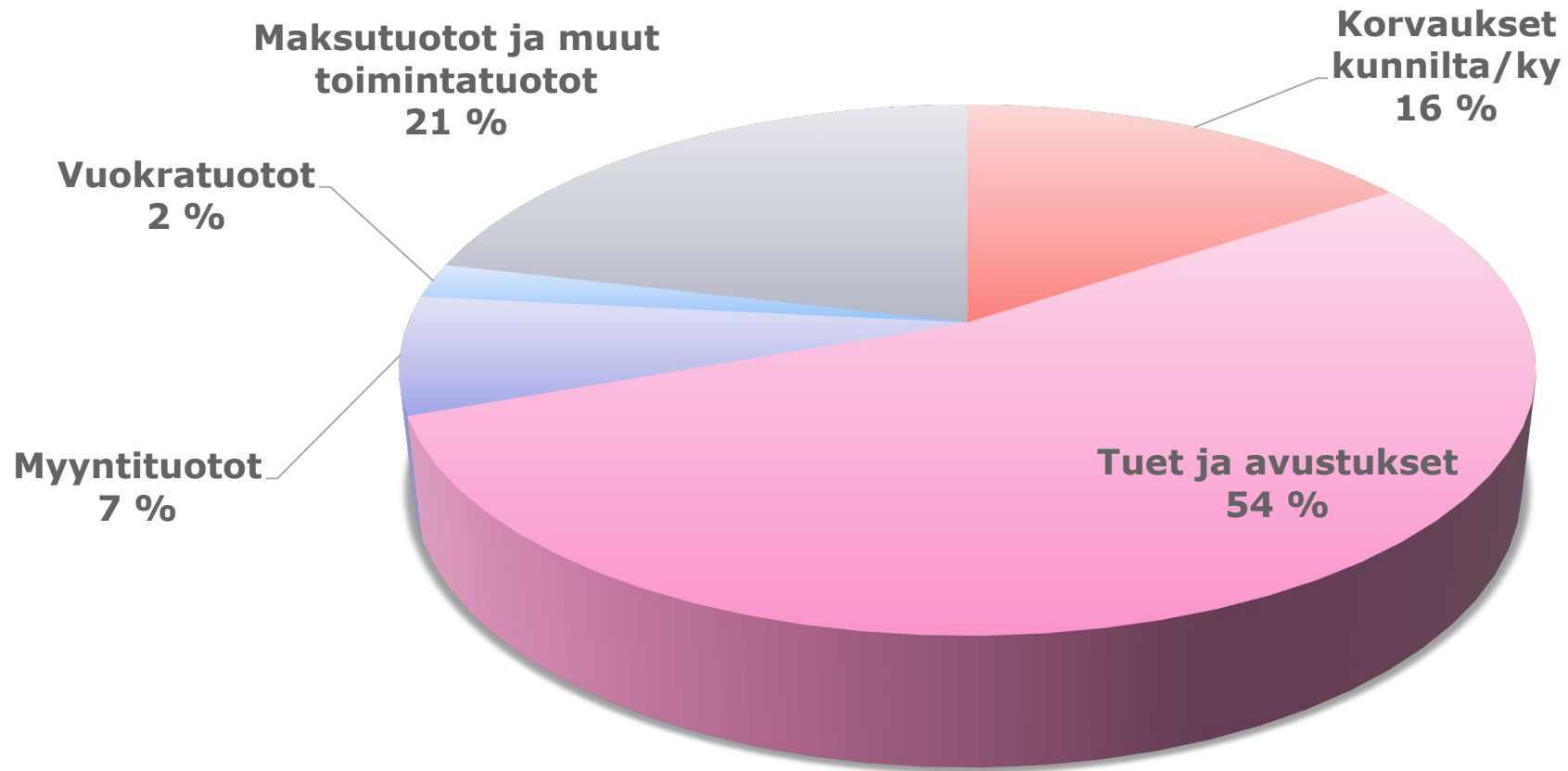
Perusopetuspalvelujen tulorakenne 2022 (6,7 M€)

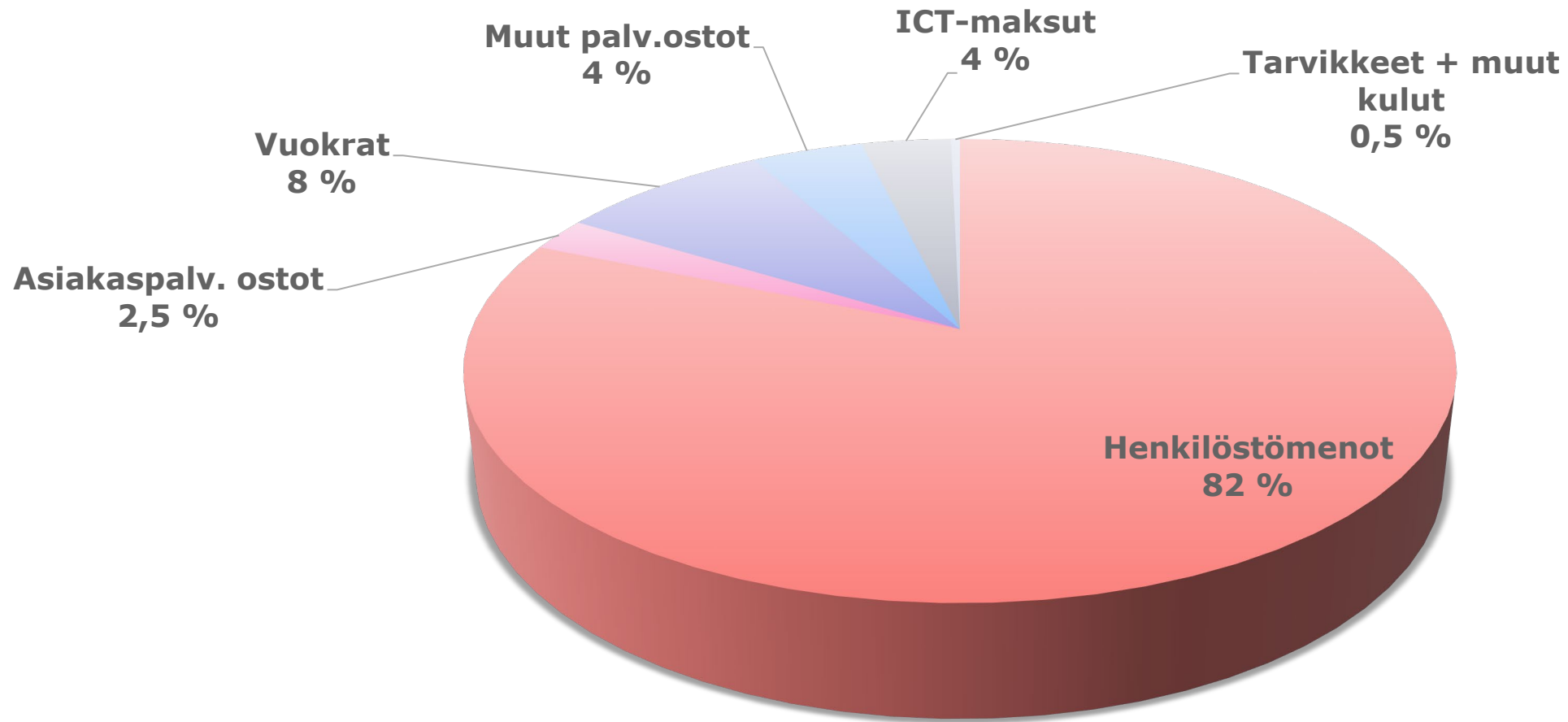
Lukiopalvelujen menorakenne 2022 (-20,8 M€)

Lukiopalvelujen tulorakenne 2022 (1,5 M€)

Kasvun ja oppimisen tuen menorakenne 2022 (-3,3 M€)

Johdon tukipalvelujen menorakenne 2022 (-1,3 M€)

